

SPEKTRUM

01-02 2016

časopis
Svazu průmyslu a dopravy
České republiky

Jaký byl Rok průmyslu a technického vzdělávání

Mise do Iránu

Efektivita sociálního dialogu

Úvodní slovo03

Jaký byl Rok průmyslu a technického vzdělávání

Rok průmyslu a technického vzdělávání 2015 ukázal potenciál.04

Významným pilířem kampaně byly členské svazy a asociace10

BUSINESS škola propojila studenty, politiky a průmysl 11

Kateřina Valachová: Ve školství se podařilo nastartovat změny 12

Rok řemesel navázal na Rok průmyslu a technického vzdělávání 14

Svaz ve školství prosadil řadu systémových změn 15

Firmy se připojily k podpoře učitelů ... 18

Školy zájem dětí o techniku nerozvíjejí, míní rodiče 20

Kampaň pro průmysl žila také v krajích 22

Tradice Sklářského svítání trvá 23

POSPOLU končí, spolupráce pokračuje 24

Dalším z pilířů kampaně byly firmy ... 29

Základem úspěchu je motivace mladých lidí 30

Přiblížte se studentům a podpořte EBEC 30

Výročí Svazu

Úspěšných 95 let Explosie Pardubice .. 31

Exprezident Svazu Popovič oslavil jubileum 31

Podpora exportu

Írán je otevřen pro byznys 32

Sankce prodlouženy o půl roku 33

Život Svazu

Nové tváře ve výkonném aparátu Svazu 34

Pomoc pro Ukrajinu: lůžka, potraviny i zdravotnický materiál 35

O vstupu do SP ČR uvažuje významná německá firma. 35

Životní prostředí

Paříž sjednotila svět v boji se změnami klimatu 36

Evropský prostor

Svaz je již 20 let součástí globálního byznysu 38

Radě EU předsedá Nizozemsko 39

Projekty

Chceme efektivnější propojení úrovní sociálního dialogu. 41

Dvě úspěšně završené aktivity Svazu .. 42

Inzerce: ŠKODA AUTO a.s.

Anketa Spektra

Vážení čtenáři, časopis Svazu průmyslu a dopravy ČR Spektrum od letošního roku mění dosavadní periodicitu – místo deseti čísel ročně začíná vycházet šest dvojčísel, která budou kromě informací ze života SP ČR věnována zejména jednomu ústřednímu tématu.

Protože bychom rádi ještě zkvalitnili jeho obsah, prosíme Vás o vyplnění odpovědí na anketní otázky na webové stránce

<https://im.spcr.cz/anketa.html> nebo o zaslání odpovědí na e-mail: tiskove@spcr.cz, a to do 12. února.

Anketa na webové stránce je rozšířena o hodnocení jednotlivých rubrik.

1. Která témata a rubriky Spektra vám připadají zajímavá?
2. Čím by se časopis podle vás ještě mohl vylepšit?
3. Kolik lidí ve vaší firmě či organizaci pravidelně Spektrum čte a o koho se jedná (funkce ve firmě)?

Děkujeme Vám za spolupráci, příští čísla Spektra rádi vylepšíme podle Vašich návrhů.

Milan Mostýn – ředitel Sekce komunikace SP ČR, mmostyn@spcr.cz

Spektrum je oficiálním informačním médiem SP ČR. Přináší fakta a stanoviska k aktuálním problémům, které jsou předmětem zájmu této největší a nejlivnější zaměstnavatelské a podnikatelské organizace v ČR.

Vydavatel: SP ČR Šéfredaktor: Milan Mostýn Zástupkyně šéfredaktora: Růžena Hejná Výkonný redaktor: Jiří Janda Foto: Jiří Janda, Archiv NÚV, projekt POSPOLU, fotky pilotních škol a firem, studio Pixl-e Korektury: Miroslava Trublová Adresa: Freyova 948/11, 190 00 Praha 9 Redakční rada: Ondřej Gbelec, Pavel Fára, Petra Ježková, Ludmila Nutilová, Marta Blížková, Tereza Hejlová, Věra Rojíčková Inzerce: SP ČR tel.: 225 279 701 Grafická úprava a sazba: studio Pixl-e Tisk: Tiskárna Macík, 264 01 Sedlčany 1128 Distribuce: Spektrum je distribuováno na adresy ředitelů členských podniků a na vybrané adresy.

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou s. p., odštěpný závod Střední Čechy v Praze, č.j. NP3285/99P ze dne 15. 10. 1999. Vychází šestkrát ročně.

Registrace: ISSN 12137227

Vážení členové Svazu, drazí čtenáři,

díváte se večer na televizi, zatímco vaše děti sledují události na druhém konci světa přes smartphone? Dnešní svět je tvořen inovacemi, jejichž tvůrci jsou většinou inženýři – technici. Tyto profese jsou perspektivní a nadprůměrně placeny. Proč je tedy zájem o technické obory v ČR tak nízký?

Český průmysl, hnací motor naší ekonomiky, potřebuje krev do žil – kvalitní zaměstnance. Podle zjištění průzkumu IPSOS má technické vzdělávání mezi rodiči dobrou pověst, nicméně nemají o něm dostatek informací. Zároveň současné školství nerozvíjí v dětech zájem o techniku. Jak se tedy děti mají dostat k technickým oborům? Jsem přesvědčen, že rok 2015 – Rok průmyslu a technického vzdělávání – vrátil na mapu politické a veřejné diskuse v ČR téma významu průmyslu a nezbytnosti podpory techniky a technického školství právě proto, aby mohly průmyslové podniky úspěšně růst, posilovat zaměstnanost a posouvat naši zemi k inovační společnosti. Rozhodně však platí, že rokem 2015 naše práce na diskutovaných tématech začala. Nyní se musí vytrvat a konsekventně odpracovávat jednotlivé body.

Zhodnotit loňský rok není jednoduché. V úvodu bych rád jménem SP ČR poděkoval za aktivní účast a podporu vládě, ministerstvům, generálnímu partnerovi České spořitelně, a.s. a její Nadaci Depositum Bonum a dalším více než 150 subjektům včetně odvětvových svazů a asociací, firem, škol, státních organizací a jednotlivých krajů. Bez nich by se nic nezměnilo a maraton cca 400 akcí by se nikdy neuskutečnil. Mezi vlajkové lodě loňského roku lze zařadit cyklus sedmi odborných diskuzních panelů za účasti ministerstev, Den s průmyslem v Ostravě, „Průmyslový ostrov“ na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně nebo novou BUSINESS školu SP ČR. Za unikátní komunikační výstupy považuji sborníky informací a best practices – Almanach technického vzdělávání a web rokprumyslu.eu. Jsme rovněž hrdi na to, že se povedlo začít několik zásadních systémových změn, např. implementace výstupů projektu POSPOLU v oblasti duálního vzdělávání nebo zavedení vzorových smluv mezi žákem a firmou pro odborné praxe. Oblast vzdělávání se ale mění pomalu a tak nám do dalších let zbývá ještě mnoho velkých výzev, jako jsou např. financování regionálního školství, (technického) vysokého školství nebo podpora zájmového technického vzdělávání.

ŠKODA AUTO, stejně jako řada dalších firem, se chopila příležitosti. Na diskuzním panelu „Spolupráce ve vzdělávání – to je, oč tu běží“ uspořádaném ve ŠKODA Muzeu v Mladé Boleslavi představila více než stu účastníků formy využití IT ve vzdělávání – Roboticguide a zSpace. Speciální grant „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ rozdělil stovky tisíc korun mezi pět inovativních projektů na středních školách. Soutěž Mladí designéři jsme cílili na mladé talenty z mateřských škol a projektem „Věda má budoucnost“ pak na kritickou cílovou skupinu – učitele, ředitele a kariéerní poradce základních škol. Pokud se nám podařilo nadchnout alespoň pár rodičů a dětí pro techniku, pak byl z mého pohledu náš cíl naplněn.

Již dnes plujeme ve vlnách 4. průmyslové revoluce, a pokud se na nich nenaučíme surfovat, hrozí nám, že ČR bude smetena z mapy konkurenceschopných ekonomik světa. Je proto důležité, že koncem Roku průmyslu a technického vzdělávání nic nekončí, naopak začíná. Žezlo převzal Rok řemesel pod záštitou Asociace malých a středních podniků.

*Bohdan Wojnar
člen představenstva SP ČR*

Rok průmyslu a technického vzdělávání 2015 ukázal potenciál

Více než 400 akcí realizovaných v Roku průmyslu a technického vzdělávání 2015 (RPTV) při aktivním zapojení několika stovek účastníků z řad firem, škol a státních i nestátních organizací lze považovat za úspěch.

Největším přínosem loňské celoroční kampaně uspořádané Svazem průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) a jeho partnerů je však zviditelnění palčivých témat v oblasti vzdělávání, zintenzivnění vzájemné komunikace jednotlivých aktérů a přesahy konkrétních aktivit a projektů do budoucna.

V lednu se v ostravské oblasti Dolní Vítkovice uskutečnil ve science centru Velký Svět techniky projekt „Živá knihovna povolání“. Jednalo se o celodenní prezentaci 12 pracovních oborů, především technického zaměření, se kterými se žáci 8. a 9. tříd základních škol (ZŠ) mohou jednou v dospělosti setkat,

případně si potencionální budoucí povolání „osahat“. Školáci procházeli mezi jednotlivými stanovišti ve všech expozicích Světa techniky, kde si mohli popovídat se zástupcem daného povolání. Součástí programu byly prezentace a besedy profesí v Divadle vědy, které se setkaly se značnou pozorností. Živé knihovny se zúčastnilo bezmála 2 tisíce školáků ze třiceti škol z celého Moravskoslezského kraje (MSK).

Toto je jen jeden z příkladů, jakým směrem se může ubírat a jakých podob může nabývat spolupráce nastartovaná a domluvená v průběhu RPTV. V tomto případě jde o projekt

vzniklý na bázi komunikace mezi SP ČR, jeho členskou firmou Vítkovice a.s. a Asociací science center ČR (ČASC). Organizátoři předpokládají postupné rozšíření tohoto konceptu do dalších krajů, kde působí členská science centra asociace. Téměř jisté ale je, že úspěšnou akci si v MSK znovu zopakují letos na podzim.

Moravskoslezský kraj (MSK) byl ostatně jedním z „tahounů“ kampaně po celý minulý rok. Na 1. máje se v Dolní oblasti Vítkovic uskutečnil historicky první Den s průmyslem v Ostravě, vůbec největší akce RPTV přímo organizovaná SP ČR. Prezentace firem a škol zde vidělo přes 12 tisíc lidí, pro které byl připraven bohatý doprovodný program včetně hudebních vystoupení a mnoha atrakcí. Není divu, že SP ČR a jeho členské firmy v regionu chystají i díky této pozitivní zkušenosti s oslovením veřejnosti pokračování – další ročník se plánuje na rok 2017. Kromě zábavy se v Ostravě také pracovalo – představitelé SP ČR v regionu připravili v průběhu roku setkání se zástupci firem, škol a veřejné správy k otázce kariérového poradenství na školách. Na základě tohoto odborného setkání byl připraven v MSK autonomní model kariérového poradenství, který chce SP ČR jako dobrý příklad šířit a diskutovat v dalších regionech. Ani ty ale nezůstávaly se svými aktivitami pozadu. V jednotlivých krajích proběhlo loni více než 50 tematicky zaměřených setkání škol, firem a veřejné správy.

Uzavření sektorových dohod

Jedním z důležitých výstupů RPTV je podepsání Národní dohody zahrnující osm sektorových dohod pro vybraná odvětví a 13 regionálních sektorových dohod – ve všech případech jde o dokumenty s dobrovolným závazkem signatářů řešit otázky a problémy vzájemné spolupráce, především v otázkách

VYVOLALI JSME ZÁJEM

- celonárodní kampaň
- stovky participujících subjektů
- široká paleta aktivit a akcí
- zapojení firem do spolupráce ve vzdělávání
- prosazování úprav ve vzdělávacím systému
- změny ve vnímání průmyslu a technických oborů
- jednotná zastřešující značka a web www.rokprumyslu.eu

vzdělávání a zvyšování kvantity i kvality absolventů technických oborů pro trh práce.

Například Karlovarský kraj tak se SP ČR a dalšími subjekty uzavřel Regionální sektorovou dohodu s cílem zvýšit počet žáků, kteří budou navštěvovat obory strojírenství nebo stavebních prací. Zlínský kraj spolupracuje se sociálními partnery v rámci sektorových dohod pro chemii, pro textilní, oděvní, kožedělný a obuvnický průmysl a pro oblast gumárenské a plastikářské výroby. Liberecký kraj podepsal zase sektorovou dohodu pro sklářský průmysl. V Plzeňském kraji se v posledním období díky aktivitám škol, firem a podpore zřizovatele podařilo zvýšit zájem o strojírenské obory a Jihočeský kraj má uzavřenou sektorovou dohodu pro strojírenství, keramiku a elektrotechniku.

Vedle toho se ve všech krajích odehrávaly akce pro veřejnost, burzy práce či prezentace škol i firem formou dnů otevřených dveří. Velký ohlas u školáků ZŠ i u studentů středních škol (SŠ) i vysokých škol (VŠ) a jejich kantorů vyvolaly exkurze do firem nebo na veletrhy. Jen exkurzí pod přímou patronací a za podpory SP ČR jich proběhly více než čtyři desítky. Jak nám potvrdil náš nedávný průzkum, jde i podle rodičů o jeden z nejučinnějších nástrojů, jak je možné u dětí a mládeže povzbudit zájem

Debata na Závěrečné konferenci kampaně v prosinci v Kongresovém centru Praha. Zleva moderátorka Zuzana Tvarůžková, generální ředitelka SP ČR Dagmar Kuchtová, prezident SP ČR Jaroslav Hanák, ředitel Nadace Depositum Bonum Václav Kubata a koordinátor kampaně David Vondrák.

KDO SE ZAPOJIL

- aktivní přímé zapojení 150 významných subjektů
- často sdružují další firmy, školy, organizace
- přes tento „pákový efekt“ zapojeny do kampaně další stovky účastníků
- zapojeny odvětvové svazy a asociace z klíčových oborů
- generální partner Česká spořitelna, a.s.
- osobní záštita předsedy vlády
- záštity ministerstev (MŠMT, MPO, MPSV, MK)
- aktivní zapojení jednotlivých krajů a jejich úřadů
- řada významných partnerů z řad institucí a organizací (TA ČR, CzechInvest, NÚV, NIDV, a další)

■ Pro Rok průmyslu a technického vzdělávání se vedle generálního partnerství České spořitelny a.s. podařilo získat osobní záštitu předsedy vlády a záštity ministerstev klíčových pro důležitá témata kampaně (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a rovněž Ministerstva kultury (MK).

■ Kampaně se aktivně účastnily velké průmyslové firmy z řad členské základny SP ČR (m. j. Škoda Auto; ČEZ, Arcelor Mittal, Vítkovice, Linet, Siemens apod.) i všech 27 odvětvových svazů a asociací zapojených do struktur SP ČR, které dále sdružují další subjekty. Účastníci kampaně se však nerekruovali pouze z členské základny SP ČR.

■ Na kampani se svými aktivitami podílela celá řada dalších významných partnerů z řad institucí a organizací (např. Technologická agentura (TA ČR), agentura CzechInvest, Národní ústav pro vzdělávání (NÚV), Národní institut pro další vzdělávání (NIDV) a další). Přínosem bylo rovněž zapojení jednotlivých krajů a jejich úřadů, neziskových organizací působících v oblasti vzdělávání a také samozřejmě samotných vzdělávacích zařízení, a to škol všech úrovní (SŠ, VOŠ i VŠ).

■ Do kampaně Roku průmyslu a technického vzdělávání se aktivně přímo zapojilo 150 subjektů, které provedly formální registraci a referovali na webu o svém zapojení a akcích. Přibližně třetinu z tohoto počtu tvořily firmy, třetinu školy (zejména střední odborné školy a fakulty vysokých škol technického směru) a další třetinu instituce, asociace, organizace a platformy. Právě prostřednictvím zapojení této poslední skupiny je nakonec celkový počet subjektů reálně participujících na kampani nakonec odhadován až na několik stovek účastníků. Navíc jsme, jak věříme, podnítili spoustu dalších subjektů, kteří se sice do Roku průmyslu a technického vzdělávání vloni formálně nezapojili, nicméně témata a cíle kampaně považují za nosná a důležitá i pro další období a rádi by se na jejich prosazování v budoucnu svými aktivitami spolupodílely.

Ředitel Techmania Science Center Plzeň a předseda správní rady Asociací science center ČR (ČASC) Vlastimil Volák v září v Plzni po debatě o technickém vzdělávání v rámci RPTV představil výhody těchto center pro technické vzdělávání.

o techniku. Ale není zdaleka jediný. Velká pozornost byla v rámci RPTV věnována i přitáhnutí pozornosti dětí k technice a přírodním vědám prostřednictvím propagace činnosti technických muzeí, science center či volnočasových středisek typu domů dětí a mládeže (DDM).

Jedním z výstupů, který přesahuje „funkční období“ RPTV, je například pilotní projekt ověřování směrů technického a polytechnického vzdělávání v zařízeních pro zájmové vzdělávání připravený za podpory SP ČR ze strany Domu dětí a mládeže (DDM) hl. m. Prahy. V kroužcích mladých techniků budou v jeho rámci pracovat děti různých věkových kategorií s rozličnými typy edukačních stavebnic – dřevěnými MOY TOY pro ty nejmenší počínaje a roboty z LEGA či hnacími převody a obráběcími „ministroy“ od MERKURU pro ty starší konče. Že se volnočasová střediska nemusí zdaleka omezovat jen na práci s dětmi, dokládá litoměřické DDM Rozmarýn, jehož vedení se stalo jedním z nositelů myšlenky vybudování Ústavu technického vzdělávání. Ten by měl sloužit nejen dětem a mládeži, ale i jako rekvalifikační středisko pro dospělé. Již zmíněná velká science centra sdružená v ČASC a působící vedle Vítkovic například v Plzni, Liberci, Brně, Hradci Králové a v Olomouci, představila během RPTV zajímavý koncept technické výchovy pro regionální školství – sdílené prostory pro výuku. Tato nabídka pro základní a střední školy v okolí science center zahrnuje jak laboratoře, tak i nadstandardně vybavené díly.

To, že science centrum může vzniknout i „v malém“ ukazuje příklad SPŠ Otrokovice, kde se podařilo objevit nový „prvek“ – Experimentárium. Je poměrně stabilní a jeho další vlastnosti jsou neustále zkoumány v osmi interaktivních expozicích. Zde mají žáci ZŠ i SŠ možnost využít nejmodernější technologie při

objevování různých přírodovědných i technických zákonitostí a postupů. Řezací plotr, 3D tiskárna, autodráha, plavební komora či funkční model železnice zpestří výuku stejně jako filmy ve formátu 3D.

Železnice nás spojuje i s dalším výborným příkladem osvěty technického vzdělávání – nejen vláčků se týká stálá expozice největšího modelového kolejiště ve střední Evropě v pražském Království železnic. Tato desátá nejnavštěvovanější turistická atrakce Prahy, v roce 2015 také aktivně zapojená do RPTV, nabízí i vzdělávací program o technických profesích a možnostech přípravy na ně, který za posledních pět let absolvovalo více než 100 tisíc dětí a další stále přibývají.

Zajímavé věci se ovšem děly v mnoha městech a obcích celé ČR. Město Kopřivnice, známé svou Tatrovkou, dokázalo přilákat na své Dny techniky 20 tisíc návštěvníků, především rodin s dětmi. Pozadu nezůstávaly ani další – příkladem může být Olympiáda techniky v Plzni, Den techniky a řemesel v Otrokovicích či veletrh EDUCA My Job v Liberci. V nedalekém Jablonci nad Nisou se zase uskutečnilo Sklářské svítání, odborná konference iniciovaná a organizovaná ze strany SP ČR. Potvrzením zvýšeného zájmu měst a obcí o řešení otázek vzdělávání se stalo i nedávné lednové připojení podpisu jejich Svazu pod společné memorandum s kraji a ministerstvem školství.

V rámci RPTV jsme si znovu ověřili, že pro kvalitní technickou výuku je klíčová spolupráce nejen mezi školami různých stupňů, ale zejména mezi školami a výrobními firmami. Příklady dobré spolupráce mezi středními školami a firmami jsme proto cíleně shromažďovali v průběhu celého roku a naleznete je nejen na speciálním webu www.rokprumyslu.eu, ale také jako součást Almanachu technického vzdělávání. Jde o elektronickou publikaci (aplikaci pro tablety) prezentující nabídku SŠ poskytujících vzdělávání v technických oborech.

Osobnost on-line kvízu, který v rámci RPTV vyhlásil SP ČR, Youtuber Vidraíl diskutoval v lednu se žáky ZŠ ve Blížkovicích v Jihomoravském kraji, jež v kvízu zvítězila.

WEBOVÉ STRÁNKY

ROKU PRŮMYSLU A TECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Pro účely kampaně byla vytvořena jednotná zastřešující značka a speciální webové stránky www.rokprumyslu.eu, u nichž předpokládáme, vzhledem k vytvořenému atraktivnímu obsahu, provozování i v dalších letech a budeme se přitom opírat především o informace získávané od spolupracujících firem, škol a organizací. Stránky zaměřené primárně na širší veřejnost přináší informace o průmyslových odvětvích i o volnočasových aktivitách vázaných k technice a průmyslu. Budoucí studenti technických škol či jejich rodiče zde najdou videoprůvodce pro studium na SŠ a různé možnosti vyhledávání ve skupinách technických oborů SŠ (prostřednictvím spolupráce s portálem Infoabsolvent.cz provozovaným NÚV) či přehledy technicky a přírodovědně zaměřených fakult VŠ. Rodiče mnohdy zajímá vazba odborné školy na zaměstnavatele – na webu Roku průmyslu se nám podařilo shromáždit během loňského roku přes sto strukturovaných příkladů dobré praxe ve spolupráci SŠ a firem. Kromě webových stránek byla prezentace kampaně na internetu podpořena i vlastním Facebook profilem RPTV a také vlastním kanálem na YouTube, které sloužily zejména k propagaci a prezentaci akcí a soutěží.

Jeho informačně přehledová část s možnostmi vyhledávání dle skupin oborů, jednotlivých oborů či místa působení školy v konkrétním kraji/okrese je doplněna profilovými medailonky vybraných škol a právě příklady dobré praxe ve spolupráci škol a firem. Dobrá třetina z těchto „best practices“ má svůj původ v projektu POSPOLU, jehož dalším výstupům věnujeme samostatný článek. V Almanachu se prezentuje bezmála 500 odborných středních škol technických oborů a 100 příkladů dobré praxe a zanedlouho bude doplněn také informacemi o nabídce technických vyšších odborných škol (VOŠ) a VŠ. Právě technicky zaměřené fakulty vysokých škol se staly další důležitou a aktivní skupinou účastníků zapojených do RPTV. Jedním z konkrétních vyústění kampaně RPTV je tak i znovuoživení Fóra průmyslu a vysokých škol, v němž se zástupci SP ČR budou scházet s rektory technických univerzit a budou se snažit hledat průnik společných zájmů. Cílem organizátorů je rovněž zapojení členů SP ČR do přípravy studijních programů vysokých škol tak, aby jejich absolventům poté v praxi přinášely odpovídající efekt.

Přímou zkušenost z kontaktu s vysokoškoly získal SP ČR během dvoudenní říjnové akce s názvem BUSINESS škola. Záměrem pořadatelů bylo vytvoření platformy, jejímž principem bude sdílení zkušeností a výměna názorů na vybraná diskusní

ŠIROKÁ A PESTRÁ PALETA AKTIVIT A AKCÍ

V průběhu celého roku 2015 bylo v přímé souvislosti s kampaní realizováno téměř 400 akcí.

- vlastní aktivity SP ČR či podpora aktivit různých institucí/subjektů/projektů/programů
- různého typu a zaměření (od soutěží a exkurzí, přes kulaté stoly až po konference a veletrhy)
- různého rozsahu (od pár desítek účastníků až po tisícové účasti)
- pro různé cílové skupiny (děti, mládež, studenti VŠ, odborná veřejnost široká veřejnost)

AKCE PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST

- Den s průmyslem v Ostravě (12 tisíc návštěvníků) a další akce RPTV pro veřejnost - Dny techniky Koprivnice (20 tisíc návštěvníků), Vědecký jarmark (16 tisíc návštěvníků), Jarmark řemesel a služeb, Den techniky a řemesel a další

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

- přes 60 podnikových dnů ve firmách, na vysokých školách, na středních školách

EXKURZE ZŠ, SŠ I VŠ DO FIREM V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH, STUDENTSKÉ NÁVŠTĚVY VELETRHŮ

- Osmáci z Třemošnice si prohlédli provoz DAKO-CZ, a.s.
- Výrobce čerpadel SIGMA GROUP a.s. pozval do svého provozu učně z Jeseníku
- Děčínský Chart Ferox navštívili školáci z Ústí nad Labem
- ... a dalších 40 exkurzí

PODPORA SOUTĚŽÍ

- Manažer roku
- Nejlepší spolupráce roku

- Středoškolská odborná činnost
- Hledáme mladého chemika
- Propojený svět
- České ručičky
- Merkurmánie
- Technohrátky
- Mezinárodní řemeslné hry
- ... a dalších více než 30 žákovských, studentských, podnikatelských, technických, a inovačních soutěží

REGIONÁLNÍ SETKÁNÍ

- Kariérové poradenství
- Duální vzdělávání
- Setkávání personalistů v regionech
- ... a dalších více než 50 regionálních setkání škol, firem a veřejné správy v krajích

ODBORNÉ DISKUSE A KONFERENCE

- 7 velkých diskusních panelů SP ČR ve spolupráci s Economia, a.s.
- ... a dalších více než 30 odborných akcí zaměřených na otázky školství, trhu práce, inovací s celkovou účastí přesahující 3 tisíce účastníků
- FOR Industry
- EDUCA MYJOB LIBEREC
- Burzy práce a vzdělání
- T-Fórum

„PRŮMYSLOVÝ OSTROV“ NA MSV BRNO

- Společná expozice odvětvových svazů a dalších partnerů SP ČR

Dvanáct subjektů, bohatý doprovodný program - odborné akce, semináře, společenská setkání (Industry Night), kvíz pro studenty SŠ a VŠ, návštěva prezidenta ČR, předsedy a členů vlády.

témata. Možnost setkat se s dvěma desítkami odborníků z praxe, zástupci byznysu i s významnými politiky nakonec získaly čtyři desítky studentů vybraných z deseti vysokých škol z celé ČR, kteří odjížděli do svých domovských univerzit nabídnout informace a pozitivní dojmy. Zdá se, že rovněž v tomto případě SP ČR založil novou tradici - již se připravuje další ročník této mimořádně úspěšné akce.

O důležitosti a významu spolupráce s vysokými školami přitom členské podniky SP ČR vědí velmi dobře - za mladými technicky zaměřenými lidmi vyráželi zástupci našich předních firem během loňského roku prostřednictvím řady veletrhů pracovních

příležitostí organizovaných často přímo na půdě univerzit. Jedním z posledních v roce 2015 bylo prosincové liberecké T-Fórum, kde studenti mohli navštívit prezentační přednášky téměř šedesáti firem. V rámci T-Fóra proběhlo i vyhlášení vítěze pilotního ročníku klání o nejlepší studentské startupy, soutěže podpořené ze strany SP ČR.

Desítky soutěží

Když už hovoříme o soutěžích - celkově proběhly v loňském roce více než tři desítky soutěží realizovaných či promovaných

v rámci RPTV. Na 300 žákovských výtvarných děl ze základních a středních škol a dalších 66 z vysokých škol se potkalo v soutěži Propojený svět, kterou organizovaly Technologická agentura ČR (TA ČR) společně se SP ČR. Za zmínku stojí i úspěch on-line kvízu SP ČR zaměřeného na české osobnosti vědy a techniky „I love technika - Hádej a toč“ za účasti Youtubera Vidraila – zúčastnilo se jej na 5000 žáků ZŠ.

Hlavním deklarovaným cílem RPTV bylo zvýšení zájmu veřejnosti o průmysl a o technické obory. Záměrem bylo zvýšit i zájem škol a firem o vzájemnou spolupráci a nedílnou součástí kampaně byly také návrhy systémových změn v oblasti vzdělávání a v prostředí pro realizaci výzkumu, vývoje a inovací. Kampaň přitom vyhlašoval SP ČR již na začátku s plným vědomím toho, že tyto ambice nelze naplnit pouze v průběhu jediného roku a veškeré společné snažení musí mít zákonitě přesah do příštích let. Ostatně jedním z dokladů tohoto přístupu je i to, že hned od počátku letošního roku pokračuje SP ČR v tlaku na systémové změny ve školství s cílem výrazněji a jasněji podpořit technické vzdělávání.

Loňský rok přinesl řadu konkrétních hmatatelných efektů typu prosazení povinné maturity z matematiky a akcí jako byl Den s průmyslem. Podstatné bylo, že RPTV upozornil na dlouhodobé projekty a aktivity, jež na půdorysu kampaně vznikly či vznikají pro budoucnost nebo se jejím prostřednictvím zviditelnily.

Očekáváme pákový efekt

Tyto aktivity mohou mít v příštích letech značný pákový efekt jak v oblasti pozitivního ovlivňování veřejností směrem k technice a průmyslu, tak i při výchově mladé generace. Nakonec se

ukázalo, že úplně nejvýznamnější aktivitou v průběhu celého Roku průmyslu a technického vzdělávání 2015 bylo vytváření sítí vzájemné komunikace a spolupráce mezi jednotlivými účastníky kampaně. A za to, že se o to společně všichni aktéři kampaně usilovně snažili, jim všem patří naše velké poděkování. Na závěr dovoluje ještě jednu důležitou poznámku. Loňská kampaň dokázala inspirovat. Letošní rok byl totiž naší členskou Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR vyhlášen Rokem řemesel. Hlásí se k tomu, že je pokračovatelem Roku průmyslu a technického vzdělávání.

*David Vondrák
koordinátor kampaně
dvondrak@spcr.cz*

Prezident SP ČR Jaroslav Hanák s hosteskami na Dni s průmyslem v Ostravě, který SP ČR uspořádal 1. května.

Významným pilířem kampaně byly členské svazy a asociace

Kromě státních institucí a škol se do celoroční kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání po boku Svazu zapojila také celá řada ze sedmadvacítky jeho členských svazů a asociací.

Českomoravská elektrotechnická asociace (EIA), Svaz chemického průmyslu ČR, Sdružení automobilového průmyslu, Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR či Svaz strojírenské technologie ČR – to jsou jen některé z členských svazů a asociací Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR), jež se zapojily do kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání. Nejčastější formou jejich zapojení byly exkurze pro školy, diskusní akce a odborná fóra (Strojírenské fórum Svazu strojírenské technologie) či soutěže (Hledáme nejlepšího mladého chemika ČR – na snímku vlevo dole). EIA společně se SP ČR na zářijovém Mezinárodním strojírenském veletrhu Brno zorganizovala Průmyslový ostrov spojující stánky partnerských organizací s bohatým odborným i zábavným programem Industry Night. „Snažili jsme se zajímavým způsobem

přitáhnout jak laickou veřejnost jako maminky, které rozhodují o tom, zda jejich děti půjdou na technické nebo jiné školy. Snažili jsme se proto udělat maximálně zajímavý průřez současnou moderní elektrotechnikou,“ řekl prezident EIA Jiří Holoubek, který je rovněž členem představenstva SP ČR.

Jeho asociace dále uspořádala setkání zástupců škol a firem ELEKTROJOBS – jednalo se o úpravách učebních plánů a posílení výuky technických disciplín. EIA rovněž pravidelně pořádá studentské výpravy (na snímku nahoře) na významné veletrhy a výstavy, například do Norimberka či Hannoveru.

red

▼ Prezident EIA a člen představenstva SP ČR Jiří Holoubek prezentoval aktivity své asociace v rámci kampaně na její prosincové Závěrečné konferenci v Praze.

BUSINESS škola propojila studenty, politiky a průmysl

Jedinečná příležitost pro setkání vysokoškolských studentů s lidry českého průmyslu a členy vlády? To je BUSINESS škola, dvoudenní workshop, jehož první ročník úspěšně proběhl v říjnu loňského roku.

Historicky první BUSINESS školu uspořádal Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) v rámci kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání ve spolupráci s kariérním portálem pro studenty a absolventy Proudly. Ten propojuje mladé uchazeče o práci s budoucími zaměstnavateli napříč obory. Cílem projektu, který bude pokračovat i letos, je skrze vzájemnou spolupráci mezi zkušenými profesionály a mladými talenty prezentovat nápady vedoucí ke zlepšení současné situace v Česku.

Řešení úkolů ve spolupráci se členy vlády

BUSINESS školy se zúčastnilo 40 vybraných studentů technických a ekonomických vysokoškolských oborů, kteří se aktivně zapojili do diskuze se špičkami českého průmyslu i politického života. Účastníci dostali za úkol pod dohledem zkušených mentorů zpracovat konkrétní diskusní okruhy, jež se týkaly aktuálních otázek na poli průmyslu, podnikání či trhu práce.

Výstupem diskusí a spolupráce s mentory z řad zástupců tuzemského průmyslu i představitelů akademické půdy byly prezentace s návrhy na efektivní řešení přiřazených oblastí i dalších výzev, jimž český průmysl aktuálně čelí. Studenti

navíc získali jedinečnou možnost své nápady a vize konzultovat s vicepremiérem pro vědu, výzkum a inovace Pavlem Bělobrádkem a ministrem průmyslu a obchodu Janem Mládkem. První ročník BUSINESS školy se setkal s vysokým zájmem ze strany studentů a přinesl množství nápadů, podnětných diskusí a nově navázaných kontaktů. SP ČR se proto rozhodl ve spolupráci s Proudly na úspěšný start navázat dalším ročníkem. Vznikne tak nová tradice inspirativních setkání studentů, kteří budou utvářet budoucnost České republiky, s čelnými představiteli průmyslu i zástupci politické a akademické scény.

Proudly – nové formy prezentace firem

„Líbí se nám myšlenka propojení teorie a praxe. Studenti mohou díky BUSINESS škole řešit konkrétní problémy s politiky, úspěšnými průmyslníky a podnikateli. Výsledkem jsou inovativní nápady mladé generace opřené o zkušenosti kapitánů českého průmyslu. Každý účastník tak získá užitečné vědomosti, které se běžně ve škole nenaučí, a může je poté využít v začátcích vlastní kariéry,“ shrnul pozitiva projektu Jan Klusoň, majitel kariérního portálu Proudly.

Absolventi BUSINESS školy se v budoucnu mohou stát vítanými posilami pro zaměstnavatele z oblasti průmyslu a obchodu. Propojit je může právě portál Proudly, který do českého prostředí přináší inovativní koncept – umožňuje firmám, aby bez ohledu na svou velikost mladým talentům představily svou firemní kulturu a pracovní prostředí. K prezentaci konkrétních společností slouží atraktivně zpracované interaktivní profily na webu www.proudly.cz, které uchazečům o zaměstnání prozradí mnohem více než strohé pracovní inzeráty.

red

▲ Hosty BUSINESS školy byli vicepremiér pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek (vlevo) a ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (vpravo).

Kateřina Valachová: Ve školství se podařilo nastartovat změny

Důležitým partnerem při aktivitách kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání bylo ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Ministryně Kateřina Valachová hodnotí jeho výsledky a naznačuje další možnosti zkvalitnění technického školství.

Některé systémové změny ve školství se podařilo prosadit loni, další na koncepční řešení čekají. Jak by se měl upravit systém vzdělávání, aby více odrážel potřeby praxe?

Technické vzdělávání se stává nedílnou součástí vzdělávacího systému zahrnující všechny vzdělávací stupně počínaje již předškolním vzděláváním. Prospívá dětem, žákům a studentům k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace.

Mezi již realizovaná opatření na podporu spolupráce škol a firem patří především metodické doporučení k výuce vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, daňové zvýhodnění zaměstnavatelů, kteří umožňují praktické vyučování ve svých zařízeních, a povinná jednotná závěrečná zkouška pro obory vzdělání s výučním listem. Důležitý je také rozvojový program na podporu odborného vzdělávání stejně jako metodická podpora pro oblast polytechnického vzdělávání a uzavírání dobrovolných smluvních vztahů mezi žákem či studentem a zaměstnavatelem.

Na technických středních školách přetrvává nízká kvalita výuky

a nevyhovující obsah vzdělávacích programů, které neodpovídají potřebám praxe. Jakými motivačními prvky lze zvýšit kvality pedagogů i absolventů?

Realizace praktického vyučování žáků středních odborných škol na pracovištích zaměstnavatelů výrazně zvyšuje kvalitu odborné přípravy. Budoucí absolventi jsou připravováni na skutečné podmínky ve firmách a mají příležitost se seznámit s reálným firemním prostředím a s nejnovějšími technologiemi.

Z hlediska zvýšení atraktivity odborného a především technického vzdělávání je významným nástrojem kariérové poradenství, které poskytuje žákům i jejich rodičům relevantní informace pro volbu vzdělávací a profesní dráhy v celoživotní perspektivě.

Spolupráce zaměstnavatelů se školami má mnoho podob a různou intenzitu. Mezi nejčastější formy spolupráce patří zajišťování praktického vyučování a odborných exkurzí žáků a odborné praxe pedagogických pracovníků středních škol na pracovištích zaměstnavatelů. Formou sponzorských darů poskytují zaměstnavatelé školám náradí a přístroje ke zkvalitnění odborné přípravy žáků. Cennou pomocí je poskytování nepotřebného odpadního

materiálu, který školy využívají při nácvikových pracích. Firmy také darují či zapůjčují školám stroje a technologie, poskytují zaměstnancům školy odborná školení a nabízejí exkurze v provozu firmy nebo stáže.

Motivujícími faktory pro žáky jsou především firemní prospěchové stipendium v průběhu studia, možnost uzavření pracovní dohody o nástupu do zaměstnání po absolvování studia a podobně.

Vaše ministerstvo předložilo návrh reformy financování regionálního školství, založený na počtu pedagogů. SP ČR ovšem požaduje financování na třídu - v závislosti na tzv. „krajské objednávce“. Máte již k dispozici slíbenou analýzu dopadů a vzorových propočtů svého návrhu?

V rámci návrhu reformy financování hledá MŠMT optimální objektivní „klíč“ pro spravedlivou a transparentní alokaci prostředků na platy zaměstnanců škol, který bude obecně platný pro každou školu v ČR. Tohoto základního cíle lze dosáhnout jak navrhovaným financováním „na pedagoga“, tak i financováním „na třídu“. Rozdíl mezi oběma principy je pouze v tom, že

financování platů pedagogů „na třídu“ musí kalkulovat s průměrnými tarifními platy pedagogů, zatímco navrhovaný systém financování „na pedagoga“ umožňuje kalkulovat s reálnými tarifními platy pedagogů jednotlivých konkrétních škol. Navrhovaný systém financování „na pedagoga“ je tedy pouze přesnějším, spravedlivějším a efektivnějším vyjádřením financování platů pedagogů „na třídu“. Analýza dopadů i vzorové propočty připravovaného návrhu na financování regionálního školství jsou součástí zpracovaného Hodnocení dopadu navržené regulace (RIA).

[Kdy a jak bude upraveno financování technických vysokých škol tak, aby pozitivně ovlivnilo kvalitu výuky?](#)

Stávající, již několik let používaný, systém financování vysokých škol je obecně koncipován tak, aby podporoval kvalitu výuky. V současné době probíhá příprava na jeho revizi, která by měla odstranit nebo zmírnit některé nedostatky, které se v průběhu jeho využívání objevily. Jedná se například o to, že některá data používaná jako vstupy do výpočtu prostředků pro jednotlivé školy mají pro různé typy vysokých škol různou vypovídací schopnost, či že používání některých indikátorů se ukázalo jako ne dostatečně motivující pro zvyšování kvality.

Pokud se týká financování technických vysokých škol obecně, zde za podmínek celkového podfinancování vysokoškolského sektoru má ministerstvo školství do značné míry svázané ruce. Jde o to, že jakýkoliv finanční nástroj, který bude představovat navýšení prostředků pro školy s technickými obory, znamená negativní dopad na školy ostatní, které se již nyní v některých případech pohybují u hranice existenčního minima. Ministerstvo proto usiluje o navýšení prostředků na vysoké školy ve střednědobém horizontu tak, aby zde bylo možné mimo rámec institucionálního

financování, kde je pro fungování systému nutné zachovat jednotný přístup pro všechny vysoké školy, vytvořit určitý prostor pro řešení celospolečensky uznaných priorit, včetně oblasti vzdělávání v technických oborech.

[Jste spokojena s objemem a strukturou prostředků státního rozpočtu, určených na vzdělávání a způsobem jejich využití?](#)

Rozpočet kapitoly na rok 2016 dosáhl historicky nejvyšší úrovně. Podařilo se prosadit navýšení o 3,75 procenta proti schválenému rozpočtu na rok 2015. Jsou zabezpečeny všechny prioritní úkoly MŠMT, o které jsem, mimo naplnění vládních priorit, usilovala. Pokud jde o využití prostředků, podstatná část rozpočtu kapitoly je určena na platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, kde hodnocení kvality výuky provádí Česká školní inspekce. Mým cílem je poskytovat a používat prostředky státního rozpočtu tak, aby bylo zajištěno jejich efektivní a transparentní využití. I z tohoto důvodu dochází k výrazné změně u některých vyhlášených dotačních programů. Opravdu se nijak netajím už měsíce tím, že nejsem spokojena se střednědobým výhledem MŠMT v roce 2017 a 2018, co se týká dalších částí rozpočtu, a to jak u VŠ tak u regionálního školství, u platů učitelů. V žádném případě já nepokládám pro sebe střednědobý výhled z hlediska vyjednávání rozpočtu 2017 za závazný a budu požadovat mnohem více.

[Co konkrétního vaše ministerstvo letos udělá pro zvýšení atraktivity technických a polytechnických předmětů a jejich výuky a v podpoře zájmového technického vzdělávání, včetně využití fondů EU?](#)

MŠMT podporuje odborné vzdělání rozvojovým programem, jehož cílem je zajistit zlepšení kvality a úrovně středního odborného vzdělávání ve vybraných oborech vzdělání, které stanoví v rámci

své působnosti jednotlivé krajské úřady. Projektové výzvy v návaznosti na vládou schválený OP VVV se zaměřují na zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce. Aktivitami jsou např. rozšíření polytechnické výchovy v MŠ a ZŠ, zvýšení spolupráce škol a firem při realizaci vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků v prostředí firem, zvýšení kapacity i kvality kariérového poradenství. Po složitých vyjednáváních s Evropskou komisí se podařilo oblast zájmového vzdělávání doplnit jako jednu z podporovaných oblastí v novém operačním programu Výzkum vývoj a vzdělávání (OP VVV), do prioritní osy 3. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání budou v rámci realizace projektů podporovat motivaci dětí, žáků a studentů ke studiu technických a přírodovědných oborů, mohou napomoci jejich dalšímu kariéernímu směřování (např. ke studiu technických oborů středních a vysokých škol) a zvýšit jejich uplatnitelnost na trhu práce – prostřednictvím zájmových útvarů zaměřených na technické, matematické, přírodovědné, rukodělné – technické a obdobné oblasti, i ve spolupráci se školami, firmami, nestátními neziskovými organizacemi a dalšími subjekty. MŠMT zvažuje připravit šablony (ke zjednodušenému čerpání finančních prostředků) zaměřené na zvýšení zájmu dětí a žáků o vědu, techniku, přírodovědné znalosti a praktické dovednosti. Zaměří se i na propojení zájmového a neformálního vzdělávání dětí a žáků se SVP s aktivitami posilujícími prestiž odborného vzdělávání, včetně praktického vzdělávání a zlepšení vazby RVP, především RVP ZV, a ŠVP školských zařízení pro zájmové vzdělávání.

[Zajištění kvalifikované pracovní síly vyžaduje také znalost krátkodobých potřeb trhu práce a schopnost na ně](#)

ve vzdělávacím systému pružně reagovat. Dočkáme se brzy funkčního predikčního systému?

Vytvoření funkčního predikčního systému je v souladu s usnesením vlády již z ledna 2013, kterým vláda schválila Nová opatření na podporu odborného vzdělávání. Předvídaní kvalifikačních potřeb je podle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy

ČR v gesci MPSV. MŠMT přitom předpokládá, že predikce požadavků trhu práce bude mít zásadní význam při změnách oborové struktury a zápisech oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení, které uskutečňuje ministerstvo na základě žádosti krajských úřadů, a také pro financování odborného vzdělávání v rámci regionálního školství.

Jak celkově hodnotíte výstupy Roku průmyslu?

Záběr a cíle Roku průmyslu a technického vzdělávání byly velmi široké a v jeho rámci se podařilo realizovat a nastartovat spoustu důležitých věcí. Všechny ambice na poli vzdělávání i osvěty však není možné splnit v průběhu jediného roku, ale na jejich plnění je nutné se zaměřit i v následujících letech. red

Rok řemesel navázal na Rok průmyslu a technického vzdělávání

Cílem kampaně pořádané Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR je zvýšit prestiž řemesel a vzbudit o ně zájem u mladé generace.

Rok průmyslu a technického vzdělávání, který v loňském roce uspořádal Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) má následovníka v podobě Roku řemesel 2016. Pořádající Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR), jež je rovněž členským subjektem SP ČR, jeho program představila 21. ledna na Výstavišti PVA EXPO Letňany. Rok řemesel má za cíl zvýšení prestiže řemesel a jejich přiblížení mladé generaci a zvýšení jejich zájmu. Ještě před deseti lety ukončilo studium oborů zaměřených na řemesla 24 tisíc mladých lidí, zatímco nyní je to pouze 10 tisíc.

Pomyslnou štafetu při zahájení Roku řemesel předal předsedovi představenstva AMSP ČR Karlu Havlíčkovi (na snímku vpravo) člen představenstva SP ČR Petr Jonák (na snímku vlevo).

„Jsmo velice rádi, že jsme inspirovali další a že vzniklo několik iniciativ. Já osobně pokládám Rok řemesel za nejvýznamnější z nich. Kvalifikovaní řemeslníci mají velkou budoucnost a jsem přesvědčený, že nastupující čtvrtá průmyslová revoluce a digitalizace bude pro ně spíš příležitostí než hrozbou,“ uvedl. Slavnostní zahájení Roku řemesel se zúčastnil i ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek, který ve své úvodní řeči připomněl návaznost na Rok průmyslu a technického vzdělávání. „Jsem rád, že tato akce navazuje na loňský Rok průmyslu a technického vzdělávání, jehož garantem byl Svaz průmyslu a dopravy ČR. Jsem také rád, že Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR přebírá štafetu od Svazu průmyslu a dopravy a letošní rok bude Rokem řemesel. Chtěl bych popřát Asociaci, aby to byl

stejně úspěšný rok jako byl Rok průmyslu a technického vzdělávání.“ O návaznosti na kampaň uspořádanou SP ČR hovořil i náměstek ministryně školství Ivo Krýsa a dodává: „Spolupráce se zaměstnavatelským sektorem je naprosto klíčová.“

Kateřina Pavlíková
Sekce komunikace SP ČR
kpavlikova@sprcr.cz

Podrobnosti o Roku řemesel najdete na internetovém portálu www.mistriremesel.cz, který představuje jednotlivá řemeslná odvětví a cechy a zároveň nabízí kontakt na ověřené řemeslníky – členy cechů podle profesní způsobilosti.

Svaz ve školství prosadil řadu systémových změn

▲ Na tiskové konferenci k Závěrečné konferenci Roku průmyslu a technického vzdělávání vystoupili v prosinci v Kongresovém centru Praha ministryně školství Kateřina Valachová (vlevo), prezident SP ČR Jaroslav Hanák (uprostřed) a ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (vpravo).

Součástí kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání bylo prosazování systémových změn v oblastech vzdělávání i výzkumu, vývoje a inovací tak, aby působily ve prospěch zvyšování zaměstnanosti v průmyslu i zlepšení kvality výuky.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) a jeho partneři uspořádali během celoroční kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání 2015 celou řadu odborných setkání, diskuzí i uzavřených jednání s představiteli státu, samosprávy i vzdělávacích zařízení. Při prosazování systémových změn ve vzdělávání i ve výzkumu, vývoji a inovacích (VaVaI) se SP ČR opíral o naplňování svých cílů v této oblasti. V této souvislosti deklaroval, že bude při prosazování úprav systému vzdělávání usilovat o kvalitně vzdělanou, flexibilní a odborně připravenou pracovní sílu, schopnou a ochotnou pracovat a dále se vzdělávat. Vzdělávací systém musí dle názoru SP ČR umožnit každému občanu kdykoli do něj vstoupit, ověřit a doplnit si potřebné dovednosti a získat nové kvalifikace nutné k jeho další aktivní účasti na trhu práce. Nastavení vzdělávacích kapacit musí odpovídat předpokládané struktuře a uplatnění absolventů na trhu práce a na všech stupních vzdělávání mají být podporovány technické a přírodovědné dovednosti, kariérové poradenství a zjišťována kvalita výsledků vzdělávání.

Cíle SP ČR v této oblasti se dotýkaly všech stupňů vzdělávání: předškolního (MŠ), základního a středního vzdělávání (ZŠ a SŠ), vzdělávání na vysokých školách (VŠ) a vyššího odborného vzdělávání i dalšího profesního vzdělávání.

Změny v oblasti vzdělávání

Za konkrétní výstupy odborných debat a tlaku soustředěného na prosazení změn v systému lze považovat prosazení zavedení povinných přijímacích zkoušek z českého jazyka (ČJ) a matematiky (MAT) od roku 2017, zavedení povinné maturity z matematiky od roku 2021, zveřejnění doporučující metodiky a vzorových smluv mezi žákem a podnikem, účast zaměstnavatelů ve správních radách VŠ a povinnou profesní profilaci pro část programů VŠ.

Za přínos považujeme i úpravu dlouhodobého záměru vzdělávání do roku 2020 ve smyslu podpory odborného vzdělávání či prosazení nové kompetence zaměstnavatelů vyjadřovat se ke změnám kapacit a oborů škol (školský rejstřík). Řadu dalších témat a problémů naše debaty a jednání nastolily nebo podrobněji definovaly, avšak zůstávají k dalšímu projednávání a řešení. Jedná se zejména o reformu financování regionálního školství, změny ve financování technických vysokých škol, návrh krátkodobého predikčního systému trhu práce (umožňujícího stanovovat s předstihem kapacity otevíraných oborů v jednotlivých regionech ČR) či zavedení skutečně funkční podpory technické výchovy v MŠ, polytechnické výuky na ZŠ a zájmového technického vzdělávání. Tématem kampaně bylo i nedostatečné ohodnocení pedagogů odborných předmětů na středních školách technického zaměření

a s tím související snižující se zájem o tohoto povolání ze strany kvalitních odborníků. „Chtěla bych zlepšit podmínky a také zvýšit počet učitelů odborných předmětů,“ řekla ministryně školství Kateřina Valachová na závěrečné konferenci kampaně v prosinci s tím, že tak chce i v dalších letech vycházet vstříc poptávce zaměstnavatelů, kteří kvůli ekonomickému růstu potřebují čím dál více technicky vzdělaných pracovníků.

Organizace a financování výzkumu

Oblast výzkumu, vývoje a inovací hraje významnou úlohu v konkurenceschopnosti každé země. Také u nás je potřeba nastavit systém tak, aby co nejvíce vynálezů a inovací našlo uplatnění na trhu. Nutnou podmínku k tomuto cíli představuje účinná spolupráce firemní a výzkumné sféry. Sem patří jak soukromé výzkumné organizace, tak i vysoké školy, ústavy Akademie věd ČR či další státní či polostátní organizace a instituce.

Množství úspěšných příkladů spolupráce v oblasti výzkumu, vývoje a inovací stále roste a měly by sloužit jako vzory ostatním. Některé se zakládají na jednorázovém úkolu v rámci smluvního výzkumu, jindy se vyvine v rámci kolaborativního výzkumu hodnotnější dlouhodobá spolupráce. Stále však existují bariéry v komunikaci obou sektorů či panuje vzájemná nedůvěra.

Pomoci by měl stát nastavením vhodných podmínek, aby byly motivovány obě zainteresované skupiny. Některé se již uplatňují, jako například nastavení programů podpory Technologické agentury ČR či ministerstva průmyslu a obchodu, kde je spolupráce bonifikována.

Motivaci výzkumných organizací pro spolupráci lze zajistit také v rámci jejich hodnocení. Pokud bude metodika hodnocení obsahovat prvky komercializace či právě spolupráce, výzkumní pracovníci budou více otevřeni firmám. Dalším důležitým ukazatelem významu výzkumu, vývoje a inovací v hospodářství státu je výše finančních prostředků, které jsou určeny pro tuto oblast. Ač výše soukromých zdrojů na výzkum a vývoj k HDP patří u nás k jedněm z nejvyšších v rámci nových zemí EU, stále je vysoká potřeba přímých veřejných zdrojů pro tento segment. SP ČR je proto znepokojen nepříznivým vývojem situace v podpoře aplikovaného výzkumu, která se od roku 2012 neustále snižuje. Je třeba zastavit tento propad financování.

K řešení stále zůstává:

- **Návrh reformy financování regionálního školství**
Chceme, aby MŠMT zveřejnilo návrh reformy financování ZŠ a SŠ. Zásadní je zveřejnění konkrétních principů reformy financování, vč. modelových příkladů a výpočtů. Pokud by však měla mít reforma nakonec negativní dopad do financování odborných škol, SP ČR ji nepodpoří.
- **Návrh změn financování (technických) vysokých škol**
MŠMT slíbilo zveřejnit návrh změn financování VŠ ve druhé polovině roku 2015. SP ČR trvá na slíbených principech reformy.
- **Návrh predikčního systému**
Zásadní je nastavení systému v kompetenci MPSV a následně využití výstupů MŠMT a kraji (krajská objednávka). Pro SP ČR je co nejrychlejší nastartování funkčního systému krátkodobých predikcí trhu práce klíčovým požadavkem.
- **Podpora technické výchovy v MŠ, polytechnické výuky na ZŠ**
V roce 2015 byl vypsán dotační program tzv. „3+3+3“, který se z hlediska konstrukce příliš nepovedl a nebyl o něj zájem ani mezi kraji (jen 2 kraje). Pro „nástupnické“ dotační programy pro tento rok a pro další léta požadujeme změnu podmínek tak, aby firmy mohly určit, kam jejich příspěvky půjdou.
- **Podpora zájmového technického vzdělávání**
Požadujeme zveřejnění výzvy z operačního programu OP VVV na podporu nových soutěží technického zájmového vzdělávání, podpory školních kroužků a obnovu Domů mladých techniků a přírodovědců. Prosazujeme, aby podpora zájmového technického vzdělávání byla zařazena do plánu výzev na rok 2016 a na další léta a celkově mu byla věnována výraznější pozornost ze strany MŠMT.

Na to, co vše dalšího je potřeba v systému změnit a jak vypadá reálná současná situace z pohledu zaměstnavatelů, poukazoval SP ČR permanentně také v rámci diskuzí a debat Roku průmyslu a technického vzdělávání. Členské subjekty i výkonný aparát SP ČR společně aktivně participovali a i nadále participují na všech procesech spojených s prosazováním úprav legislativní i nelegislativní povahy.

Odborné diskuze uspořádané v roce 2015:

Klíčové pro prosazování konkrétních systémových změn bylo sedm odborných debat za účasti vrcholných představitelů ministerstev, zástupců firem i škol a dalších odborníků, zajišťovaných ve spolupráci s vydavatelstvím Economia.

Jak dál v technickém vzdělávání (3. března – Praha)

- kvalita a relevance vzdělávání
- financování vzdělávání
- spolupráce ve vzdělávání
- motivace pro (technické) vzdělávání

Kvalita vzdělávání: Kde jsme a kam směřujeme?

(26. března – Pardubice)

- připravenost uchazečů o studium na technických VŠ
- profesní orientace českých VŠ
- kvalita škol, kvalita a obsah vzdělávacích programů

Financování vzdělávání (16. dubna – Praha)

- objem a struktura prostředků na vzdělávání a jejich využití
- potřeba reformy financování regionálního školství (krajská objednávka)
- financování technických VŠ

Spolupráce ve vzdělávání: To je, oč tu běží

(3. června – Mladá Boleslav)

- participace zaměstnavatelů na vzdělávacím procesu
- cesty k řešení nedostatku technických profesí
- systémová spolupráce na národní a regionální úrovni

Technické školství je „in a cool“ (29. září – Plzeň)

- motivace a priority dnešních dětí a teenagerů
- jak zvýšit atraktivitu technických a polytechnických předmětů
- jak podporovat zájmové technické vzdělávání

Budoucností průmyslu jsou inovace (15. října – Ostrava)

- rozvojové perspektivy průmyslu v návaznosti na kvalitu vzdělávání
- tradiční průmyslová odvětví jako nositelé inovací
- podpora inovativnosti zaměstnanců, úspěšná inovativní řešení

Od myšlenky k byznysu (5. listopadu – Brno)

- byznys jako motor výzkumu a inovací v ČR
- propojení aplikovaného výzkumu a firem
- systém rozdělování státních prostředků na vědu a výzkum v ČR

David Vondrák

koordinátor kampaně

dvondrak@spcr.cz

Již zavedená zlepšení

- **Zavedení povinných přijímacích zkoušek z ČJ a MAT**
Novela školského zákona – schválena vládou v září, obsahuje mj. povinné přijímačky do maturitních oborů od roku 2017 (novela nyní v Parlamentu).
- **Zavedení povinné maturity z MAT**
Novela školského zákona – schválena vládou v září, obsahuje mj. povinnou maturitu z MAT od roku 2021 (novela nyní v Parlamentu).
- **Vzorové smlouvy mezi žákem a podnikem**
Ministerstvo školství (MŠMT) zveřejnilo doporučující metodiky a vzorové smlouvy – Doporučení k smluvním vztahům mezi žákem a zaměstnavatelem.
- **Účast zaměstnavatelů ve správních radách VŠ**
a povinnou profesní profilaci pro část programů VŠ schválila vláda, novela je nyní v Parlamentu.
- **Dlouhodobý záměr vzdělávání 2015-20**
Je zde obsažena podpora odborného vzdělávání. Od letošního roku bude mít navíc SP ČR kompetenci vyjadřovat se ke změnám kapacit a oborů škol (školský rejstřík).
- **Projekt POSPOLU**
Podporujeme naplňování doporučení tohoto pilotního projektu spolupráce firem a středních odborných škol.

Ke každému odbornému panelu vyšla speciální příloha Hospodářských novin.

Firmy se připojily k podpoře učitelů

Nadace Depositum Bonum založená Českou spořitelnou, a.s. s cílem zkvalitnit vzdělávání přírodovědných oborů, stále častěji navazuje spolupráci s firmami a propojuje je se školami. Potvrzuje se, že české podniky stále více podporují oblast vzdělávání.

O elektřině se děti učí už od sedmé třídy základní školy. Nejdříve probírají základní vlastnosti elektrických látek, poté je látka složitější – na konci školní docházky by žáci například měli umět využít Ohmova zákona pro uzavřený obvod, dokázat popsat princip fungování trojfázového generátoru či určit vlastnosti diod. Když se jich ale zeptáte, k čemu jsou doma potřeba pojistky a co se stane, když vyhodí jističe, s velkou pravděpodobností budou tápat.

Učitelé, podnikatelé i veřejnost se shodují, že výuka technických předmětů by měla být co nejnázornější a zaměřená na praxi. Nadace Depositum Bonum, kterou v roce 2012 založila Česká spořitelna a.s. (ČS a.s.), aby pomáhala zkvalitnit vzdělávání přírodovědných oborů, proto stále častěji navazuje spolupráci

s firmami a propojuje je se školami. Loňský rok byl v tomto směru pro ČS a.s. mimořádně úspěšný. Potvrzuje se, že české podniky stále více podporují oblast vzdělávání a firmy samy se snaží situaci zlepšit. Nemusí jít přitom jen o finanční podporu – mnohdy stačí školám a učitelům darovat například vyřazené výrobky či materiál pro výuku.

Regionální centra generují nápady

Vloni se například takto podařilo navázat spolupráci s letohradskou elektrotechnickou firmou OEZ, která Nadaci darovala přes stovku jističů, proudových chráničů a pojistkových vložek. Všechny přístroje putovaly do 21 Regionálních center,

kteřé Nadace provozuje a ve kterých se každý měsíc schází fyzikáři a vyměňují si nejlepší nápady do výuky.

„Se společností OEZ jsme domluvili výběr jističů tak, aby zahrnovaly běžné domovní rozvody. Některé z jističů rozebereme, aby bylo vidět, jak fungují, budou tedy sloužit jako ukázka elektrotechniky, kterou děti najdou doma,“ uvedl Václav Piskač, vedoucí Regionálního centra v Brně.

„Naše podpora je směřovaná pro zajištění technického vzdělání zajímavou formou a možností studentů prakticky vyzkoušet přístroje, o kterých se učí. Elektrotechnika má v naší zemi tradici a vysokou kvalitu, k tomu chceme i touto podporou přispět a mladou generaci tak k elektrotechnice motivovat. Aby ji nejen vystudovali, ale také se jí věnovali ve svém profesním životě,“ vysvětlil Jan Krejčí ze společnosti OEZ.

Zapojují se i další firmy. Společnost ATOS centřum dodala elektromotory, které mohou učitelé se svými žáky rozebrat a zkoumat, Elektrotechnická asociace České republiky pro učitele nakoupila digitální multimetry a další pomůcky, společnost E.ON Nadaci darovala téměř 200 tisíc korun na rozvoj Regionálních center.

Musíme táhnout za jeden provaz

„Pokud se nám má podařit zkvalitnění vzdělávacího systému, musíme všichni táhnout za jeden provaz – učitelé, rodiče, stát i firmy. Dokázali jsme v tomto směru udělat velký kus práce a já si velmi cením všech, kteří nám v tomto snažení pomáhají,“ říká Václav Kubata, ředitel Nadace Depositum Bonum.

K propojování všech aktérů a nacházení společných řešení slouží také konference Česká škola 21. století, jejíž v pořadí již třetí ročník se konal vloni v listopadu. Na ní se sešli zástupci pedagogů, firem, ministerstev i obcí a debatovali nad tématy jak „posunout“ vzdělávací proces tak, aby nejen více motivoval děti i učitele, ale také lépe vyhovoval současným trendům na trhu práce a potřebám firem.

Mezi diskutujícími byli například šéf společnosti Meopta Vítězslav Motka, Pavel Roman ze společnosti Robert Bosch

či Jaroslav Fidrmuc, náměstek ministryně školství. Účastníci se shodli, že zásadní roli v celém systému zastávají učitelé, kteří mají obrovský vliv na formování dětí a jejich budoucí směřování. Podstatné však je umět žáky správně vést. Cílem výuky nesmí být schopnost z paměti odříkat fráze a vzorečky, ale vést děti k zájmu o okolní svět a probudit v nich touhu nacházet vlastní řešení. „Nevíme, jestli by děti měly být technologové nebo inženýři, ale je důležité, abychom jim uměli správně ukázat cestu, po které se mohou dát. A to se budeme usilovat i nadále,“ dodává Václav Kubata, ředitel Nadace Depositum Bonum (na snímku na str. 18).

Ondřej Linc

Nadace Depositum Bonum

olinc@nadacedb.cz

OCENĚNÍ KAMPANĚ OBDRŽEL PROFESOR HEJNÝ

Česká spořitelna, a.s., podporuje školy prostřednictvím své Nadace Depositum Bonum. Nadace dlouhodobě spolupracuje s propagátorem matematiky a odborníkem na didaktiku matematiky profesorem Milanem Hejným, který byl v průběhu kampaně pozitivně přijímán mnohými partnery. Na Závěrečné konferenci kampaně uspořádané v prosinci v Kongresovém centru Praha mu proto jako výraz poděkování za celoživotní přínos předal prezident SP ČR Jaroslav Hanák speciální ocenění Roku průmyslu a technického vzdělávání.

„Vysoce si ceníme tohoto ohodnocení naší práce,“ řekl Milan Hejný ve své děkovací řeči také jménem svých kolegů. Poté představil hlavní principy své pedagogické metody. Prvním je, že děti se matematiku neučí, ale objevují ji při řešení úloh při vzájemné diskusi. Druhým, že se učitelé dětem stávají průvodci do světa matematiky a musí přitom ustoupit do pozadí.

Informace o České spořitelně, a.s. najdete na jejich internetových stránkách www.csas.cz, o Nadaci Depositum Bonum na www.nadacedb.cz. red

Školy zájem dětí o techniku nerozvíjejí, míní rodiče

Nabídka polytechnických kroužků není ve školách dostatečná, nedostatky jsou i v práci pedagogických a kariérních poradců, vyplývá z průzkumu mezi rodiči školních dětí. Přivítali by také více informací ze strany firem o možnostech profesní budoucnosti jejich dětí.

Rodiče školních dětí očekávají, že se průmyslu bude dařit lépe, nemají však o něm dostatek informací, které by potomkům předávali. Zájem o technické vzdělání v dětech podle názoru rodičů nedokáže budovat ani školský systém a chybí podle nich také propojení škol s firmami i technicky zaměřené kroužky. Vyplývá to z výsledků průzkumu, který v rámci kampaně Rok průmyslu a technického vzdělávání pro Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) realizovala výzkumná agentura IPSOS. Jedním z cílů kampaně bylo postupně měnit k lepšímu vnímání průmyslu a technických oborů mezi veřejností. SP ČR proto ve spolupráci se svými partnerskými subjekty zorganizoval řadu anket, průzkumů a šetření, aby zjistil, jaké postoje veřejnost ve vztahu k průmyslu zastává. Zjišťoval například, jaký je pohled veřejnosti na české školství a na úroveň základních škol. V rámci soutěže Manažer roku, mezi jejíž vyhlášovatele patří, zkoumal názory vrcholných manažerů. Pořádal rovněž ankety mezi svými členskými firmami – jednu z nich například se zaměřením na absorpční kapacitu firem pro stáže studentů středních škol. Cílem organizátorů kampaně bylo navázat na zjištěné poznatky a v závěru roku detailně prozkoumat, jaké postoje má naše populace a zejména pak rodiče žáků vůči technickým oborům a průmyslu. Proč zaujímají právě takové postoje a ne jiné? Jaké existují bariéry u rodičů a dětí vůči technickým oborům?

Výzkumné šetření bylo na základě výběrového řízení zadáno renomované agentuře IPSOS. Zadavatele šetření zajímalo, jaké faktory z pohledu rodičů nejvíce ovlivňují výběr střední školy a následně i výběr vysoké školy pro jejich děti. Dále chtěli vědět, jaké jsou obecně postoje veřejnosti k technickému vzdělávání a průmyslu a co podle rodičů působí kladně či záporně na směřování dětí k technickému vzdělávání. Vzorek respondentů byl opravdu rozsáhlý, a relevance výstupů je tedy významná. Osloveno bylo 548 rodičů dětí od 10 do 15 let a 461 rodičů dětí od 16 do 18 let. Výsledky průzkumu byly poprvé představeny 3. prosince loňského roku na závěrečné konferenci kampaně v Kongresovém centru Praha. Představu o tom, na jakou školu poslat své dítě ze základní školy, má podle průzkumu 60 procent rodičů – přednost však dávají gymnáziím nebo středním odborným školám, na střední průmyslové školy pomýšlejí výrazně méně. Maturitu považuje za důležitou téměř 90 procent rodičů, vystudovanou vysokou školu jen 58 procent rodičů. Vystudování vysoké školy totiž podle nich nemusí znamenat, že se dítě v těžké konkurenci absolventů prosadí. Nedostatečná je podle rodičů nabídka kroužků s technickým zaměřením – jejich nedostatek na základních i středních školách pociťuje asi 85 procent rodičů. Za nedostatečnou rodiče rovněž

považují práci pedagogicko-psychologických a výchovných poradců. Existence toho mála kariérových poradců, kteří v ČR působí, jim podle všeho zůstává utajena úplně. Podle rodičů poradci děti směřují příliš obecně, ale neposkytují jim rady, jaký konkrétní obor si mají vybrat a proč.

Současné školství dle rodičů nedokáže budovat v dětech zájem o technické vzdělání, který je přitom podle nich potřeba vytvářet již od základní školy. „Chybí nám aktivity, které by na školách dokázaly děti seznámit s technickými obory a rozvíjet jejich nadání. Chybí nám propojení ve spolupráci firem a škol, exkurze do průmyslových podniků a intenzivnější podpora zvyšování zájmu o technicky zaměřené kroužky,“ říkají rodiče.

Dobrou zprávou podle výsledků průzkumů je, že technické vzdělávání má stále mezi rodiči dobrou pověst. Tou horší, avšak očekávatelnou zprávou je, že postrádá pilíře, které by mohly pomoci reálný zájem veřejnosti o techniku zvýšit. S technickým vzděláním se u veřejností pojí představy o moderních oborech a vyspělých technologiích. Avšak i přesto, že všichni očekáváme, že se průmyslu bude dařit lépe, zájem o technické vzdělávání bude podle rodičů v příštích letech paradoxně klesat. Alarmující je, že rodiče nemají podle svých vyjádření o technickém vzdělávání dostatek informací a nedokážou si udělat jasnou představu o budoucím uplatnění absolventů s technickou školou. Z průzkumu tak vyplynulo i zcela jasné poselství pro marketing a náborová oddělení průmyslových výrobních firem: rodičům chybí z jejich strany jasná a srozumitelná komunikace – představení konkrétních pozic, zapojení reálných osob do propagace a reference absolventů i zaměstnavatelů.

Co může podle rodičů pomoci zájem o technické obory zvýšit? Především je nutné pracovat na rozpoznání a rozvíjení technického zájmu a talentu u dětí již od základní školy. Za nezbytné rodiče považují především ztraktivnější výuky matematiky, fyziky a chemie na všech stupních vzdělávání. Jako dílčí opatření, které by rovněž mohlo pomoci, vidí pořádání rukodělných a technických dílen (praktických hodin) na základních školách ve spolupráci s odbornými školami tak, aby děti zaujaly, tzn. například i formou zapojení moderní techniky a technologií.

Zájem a vztah o techniku je dle rodičů potřeba důsledně budovat také přímým kontaktem – prostřednictvím exkurzí do továren, návštěv či reálnou výukou v prostorách science center, dnů otevřených dveří ve výrobních podnicích i technicky zaměřených školách.

A co radí rodiče právě jim, školám, aby přilákaly větší zájem jich samotných i jejich potomků? Osobní kontakt a zkušenosti jsou nenahraditelné. „Zacilte na třídní schůzky, zpřístupněte exkurze, navštěvujte děti ve škole,“ radí respondenti průzkumu prostřednictvím svých odpovědí středním i vysokým školám technického zaměření.

Podle rodičů by školy měly více komunikovat směrem k žákům i k nim samým a nabourávat tak stereotypní představy, ukázat svoji aktivitu, modernost a perspektivy uplatnění svých absolventů.

Co by mohlo podpořit zájem o technické vzdělání?

Kvalitní webové stránky jsou základ – bývá vhodné je však nějakým způsobem ozvláštnit např. propagačním videem ukazujícím zájem o nové studenty.

Rodiče zaujme i možnost praxe při studiu a spolupráce s úspěšnými firmami – vyplatí se proto uvádět jména konkrétních firem a reference na ně. A jak reagují rodiče na prohlubující se trend úbytku dívek v technických oborech? „Dokažte, že technické obory nejsou jen pro kluky – představte jim i vaše studentky a absolventky,“ říkají.

„Z průzkumu jasně vyplývají úkoly zejména pro státní a veřejnou správu, na které Svaz poukazyval v průběhu celého loňského Roku průmyslu a technického vzdělávání. Rodiče a děti nemají dostatek informací o technickém vzdělávání, nedokážou dostatečně vyhodnotit výhodu technických oborů pro budoucnost dětí. Školství v tomto směru selhává. Naší enormní snahou je proto pootočít kormidlo vzdělávacího systému, není to však záležitostí jen jednoho roku, ten může být jen začátkem výraznějších změn,“ řekl prezident SP ČR Jaroslav Hanák.

„Z názorů rodičů vyplývá, že by zájem o technické obory měl být rozvíjen již na základních školách, což se zatím příliš neděje. Stává se, že se výhody technického vzdělávání k dětem často nedostanou, protože rodič je nedovede sám dobře představit,“ zhodnotil výsledky Tomáš Macků, ředitel výzkumu a komunikace agentury IPSOS (na snímku na str. 20 vpravo).

David Vondrák
koordinátor kampaně
dvondrak@sprc.cz

Kompletní výsledky šetření najdete na internetových stránkách www.rokprumyslu.eu.

Kampaň pro průmysl žila také v krajích

Rokem průmyslu a technického vzdělávání loni žily také kraje. Například v Moravskoslezském kraji se v rámci kampaně se uskutečnila celá řada akcí, jichž se zúčastnily tisíckovky lidí.

Největší akcí uspořádanou v roce 2015 Svazem průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) v regionu, byl 1. května Den s průmyslem (na obou fotografiích), který se uskutečnil v Dolní oblasti Vítkovic. Kromě hostitelské skupiny Vítkovice se na akci podílely společnosti ArcelorMittal Ostrava, AWT, BorsodChem Mchz, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, ČEZ, OKD, OKD HBZS, Vítkovice Steel a Veolia.

Partnery jsme našli i mimo region, když akci svou prezentací podpořil nejvýznamnější český výrobce automobilů Škoda Auto. Akci navštívilo 12 tisíc účastníků, kteří se mohli seznámit nejen s činností těchto firem, ale také s nabídkou studia na technických školách v regionu. Připraven pro ně byl i bohatý doprovodný program – vystoupili v něm motocykloví kaskadéři, rapper Rytmus i skupina EzyWay, jejímž kytaristou je viceprezident SP ČR Jan Rafaj.

Naopak zejména pro odbornou veřejnost byla určena debata o kariérovém poradenství, kterou rovněž uspořádal SP ČR. Účastníci z řad pedagogů, zástupců veřejné správy i firem se shodli, že současný model školství je nedostačující. Na základě této debaty SP ČR připravil spolu s partnery v regionu model kariérového poradenství na základních i středních školách, o němž povede další jednání.

V Ostravě se uskutečnila také jedna z konferencí Roku průmyslu a technického vzdělávání. Ostravskou konferencí se cyklus těchto setkání přesunul od vzdělávání k inovacím. Pokračovaly také některé osvědčené spolupráce se školami – SP ČR například podpořil další ročník Moravskoslezského

matematického šampionátu organizovaného Wichterlovým gymnáziem v Ostravě.

Součástí aktivit celoroční kampaně bylo i zpracování studie o sociálních a ekonomických efektech ekologických investic firem v kraji. V otázce ekologizace provozů se zástupci SP ČR zapojili do příprav konference, kterou v listopadu pořádala naše členská firma Envir & Power Ostrava. Významným počinem bylo také přistoupení SP ČR k Moravskoslezskému paktu zaměstnanosti – slibuje si od něj lepší koordinaci všech partnerů při řešení složitých otázek trhu práce.

Petr Holica
regionální manažer SP ČR
pholica@spcr.cz

Kromě řady odborníků ze sklářských firem se do debaty o současnosti českého sklářství zapojili ředitelka Střední uměleckoprůmyslové školy v Jablonci nad Nisou Martinou Píckou Baumannová (vlevo) a poslanec Parlamentu Martin Komárek (vpravo).

Tradice Sklářského svítání trvá

Významnou součástí programu Roku průmyslu a technického vzdělání bylo tradiční debatní setkání k tématu sklářského průmyslu v Jablonci nad Nisou. Akce populární u odborníků se uskuteční i letos v rámci mezinárodní konference o historii sklářství.

Jednou z akcí Roku průmyslu a technického vzdělávání byl loňský ročník Sklářského svítání – setkání zástupců uměleckoprůmyslových škol, univerzit, výrobců skla i bižuterie a významných designérů. Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) je již tradičně pořádá v Jablonci nad Nisou ve spolupráci s Muzeem skla a bižuterie (MSB). Účastníci symposia zde v říjnu diskutovali na téma „Co děláme ve skle a bižuterii pro to, abychom obstáli doma i ve světě.“

Součástí debat bylo i definování problémů, se kterými se v současné době sklářství a bižuterní průmysl potýkají. Tím nejpalčivějším je nedostatek kvalifikovaných, zejména technicky vzdělaných pracovníků způsobený nedávnou krizí, kterou obor sklářství procházel po roce 2008, jenž setrvává navzdory jeho stabilizaci a postupnému oživení. Akce se zúčastnilo téměř sedm desítek účastníků.

Široké veřejnosti byl v rámci akce také umožněn vstup zdarma do Muzea a bižuterie v Jablonci nad Nisou, čehož využila asi stovka návštěvníků. Tradiční akci věnovanou sklářství letos navíc doprovodily exkurze pro žáky a studenty. Téměř dvě stovky žáků čtyř středních sklářských škol z Libereckého kraje navštívily Technickou univerzitu Liberec – její katedru sklářských strojů a robotiky a také katedru designu. Prohlédli si i čtyři výrobní závody – Preciosu – Lustry a.s., Preciosu Ornelu a.s., Crystal Bohemii a.s. a Modus s.r.o. Dalších pět desítek vybraných žáků libereckých základních škol se zúčastnilo dne otevřených dveří Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě a návštěvy MSB.

Tradice Sklářského svítání nebude přerušena ani v letošním roce. Uskuteční se 21. října opět v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou jako součást programu 6. mezinárodní konference Historie sklářské a bižuterní výroby v českých zemích. Jejimi pořadateli jsou kromě SP ČR a MSB také Česká archeologická společnost – Odborná skupina pro dějiny skla a Česká sklářská společnost.

*Naděžda Vojtíšková
regionální manažerka SP ČR
nvojtiskova@sprcr.cz*

Své názory na aktuální témata českého sklářství představil i sklář Bedřich Seifert, jenž se krátce poté umístil na druhém místě v celostátním finále soutěže Živnostník roku 2015.

POSPOLU končí, spolupráce pokračuje

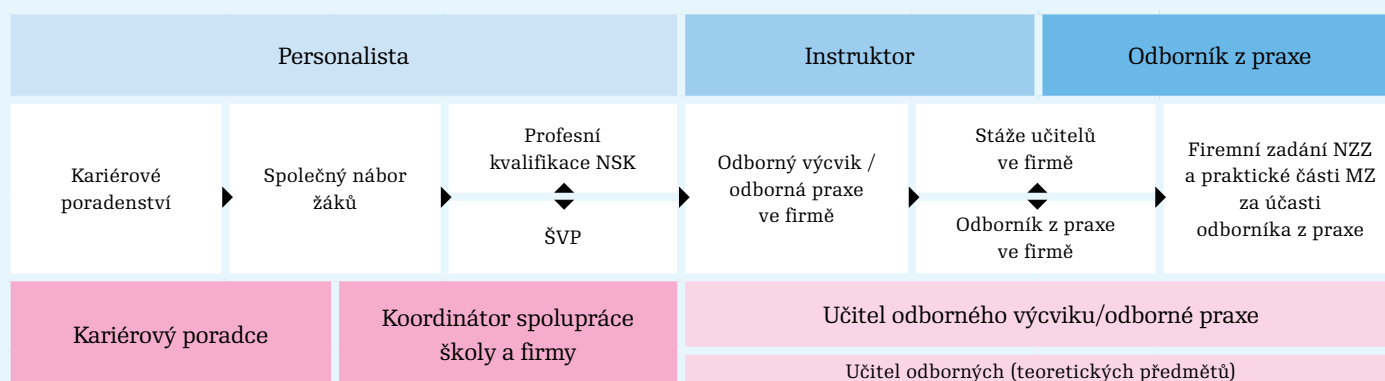
Do Roku průmyslu a technického vzdělávání se aktivně zapojil také projekt POSPOLU, u jehož zrodu stály významné členské firmy Svazu. Jeho cílem bylo navrhnout opatření na usnadnění spolupráce škol a firem ve prospěch větší konkurenceschopnosti ekonomiky ČR.

Cílem projektu POSPOLU bylo zmonitorovat formy a podobu spolupráce středních škol a zaměstnavatelů v ČR, navrhnout pro školy i zaměstnavatele nástroje na podporu vzájemné spolupráce, popsat příklady dobré praxe a navrhnout taková systémová opatření, jež by spolupráci škol a zaměstnavatelů co nejvíce usnadnila. Projekt realizovalo ministerstvo školství,

mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání (NÚV) od prosince 2012 do října 2015. Stáže učitelů odborných škol v délce alespoň 6 dnů ročně, minimálně 12 týdnů odborného výcviku pro žáky oborů s výučním listem v reálném nebo modelovém pracovním prostředí firem, možnost realizovat praktickou část závěrečných

Schéma spolupráce škol a firem

Kvalitní spolupráce škol a firem musí probíhat nejenom při zajišťování odborného výcviku a odborné praxe, ale v celém spektru činností počínaje kariérovým poradenstvím až po závěrečné a maturitní zkoušky s nároky na personální zajištění na obou stranách. Výstupy projektu ukazují různé možnosti uplatnění prvků duálního systému vzdělávání v České republice. Spolupráce mezi školou a firmou může nabývat nejrůznějších podob, klíčová je ale vždy podpora rozsahu a kvality konkrétní spolupráce. Je nutné, aby se žáci učili v reálném pracovním prostředí a vykonávali tam odborné činnosti, ne nekvalifikované pomocné práce. Ze závěru projektu vyplývá, že důležité je i navýšení počtu hodin odborného výcviku a odborné praxe maturitních oborů konané v reálném pracovním prostředí.

zkoušek ve firemním prostředí – to jsou jen tři příklady rozsáhlého souboru doporučených opatření, na nichž se shodli odborníci a zaměstnavatelé. Během téměř tříletého projektu POSPOLU je v praxi ověřila síť 38 škol a 115 aktivních zaměstnavatelů, firem i dalších subjektů.

„Největším ohrožením budoucího rozvoje TOS VARNSDORF a.s. je nedostatek kvalifikovaných pracovníků, kteří jsou schopni převzít a dále rozvíjet firemní know-how vytvářené generacemi techniků již více jak 110 let. Zapojení firmy do výběru a vzdělávání budoucích zaměstnanců ovlivňuje úroveň výuky, přispívá k zatraktivnění studia střední odborné školy i pro žáky s nadprůměrným potenciálem, kteří budou schopni inovativních přístupů a udržení konkurenceschopnosti firemních produktů. Naším cílem není řešení nedostatku pracovníků, ale růst rozvojového potenciálu firmy,“ řekl k důvodům zapojení své společnosti do projektu Jan Rýdl, předseda představenstva TOS VARNSDORF a.s.

Praktickým výsledkem projektu POSPOLU je proto mimo jiné i dvojice publikací, které mohou firmy i školy využít v kterékoli fázi vzájemné spolupráce. Průvodce pro zaměstnavatele přibližuje zaměstnavatelům výhody spolupráce se školami a poskytuje jim doporučení a tipy ke spolupráci z pohledu firemního rozhodování, ekonomických rozvah a personálního plánování. Průvodce například uvádí, podle jakých kritérií by zaměstnavatelé měli vybírat školy ke spolupráci, a zároveň jmenuje možné formy spolupráce se školami. Popisuje také možné komplikace, které mohou při spolupráci se školami nastat, a uvádí možnosti jejich řešení.

Školy a jejich stávající i potenciální partneři pak mohou čerpat inspiraci v publikaci Kráčíme Pospolu k efektivnější spolupráci škol a firem, která shrnuje principy, návody a postupy budování i rozvíjení této spolupráce.

Na potřebnosti rozšíření praktického vyučování se shodují školy i zástupci firem. „Praxe ve firmě vytváří sociální vazby mezi studentem a firmou, často i konkrétním pracovištěm. To snižuje náklady na zapracování a zajišťuje stoprocentní kvalitu práce absolventa hned od nástupu do firmy,“ uvedl Pavel Pěnička, ředitel odštěpného závodu Mohelnice firmy Siemens. Závěry projektu také konkrétně specifikují, jak zatraktivnit odborné vzdělávání pro mladé lidi. „Příkladem může být vstup do oboru vzdělání se širším odborným základem, což zvýší šanci absolventů na uplatnění na trhu práce a vytvoří i předpoklady pro jejich budoucí další vzdělávání,“ říká Helena Úlovcová, pověřená řízením Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV). Další možností je oddělení stupně vzdělání a kvalifikace, tak aby žáci, kteří například nesložili společnou část maturitní zkoušky, mohli alespoň po složení profilové části maturitní zkoušky získat odpovídající kvalifikaci, což jim umožní uplatnění na trhu práce. Závěry projektu POSPOLU představuje celkem 13 systémových opatření, která jsou pro snadnější uchopení řazena do čtyř priorit:

- první a druhá priorita podporují především rozsah a kvalitu konkrétní spolupráce škol a firem,
- třetí priorita předpokládá významné změny v řízení systému odborného vzdělávání ve smyslu koordinace a je tedy podmíněna dohodou příslušných aktérů,
- čtvrtá priorita předpokládá významnější změny školského systému ve směru větší flexibility.

David Vondrák,
koordinátor kampaně
dvondrak@spcr.cz

PŘEHLED VÝSTUPŮ PROJEKTU POSPOLU

Dle typu:

- **Modely spolupráce**
Náměty na podporu spolupráce škol a firem dle specifik skupin oborů a kategorie dosaženého vzdělání.
- **Případové studie**
Ukázky spolupráce škol a firem v regionech.
- **Jednotky výsledků učení ECVET**
Konkrétně formulované obsahy odborného výcviku, odborné praxe nebo stáží učitelů ve firmách.
- **Metodické publikace a učební materiály**
Příručky, učební materiály, prezentace a další.
- **Nástroje POSPOLU** – plány spolupráce, adresář zastřešujících zaměstnavatelských subjektů, podklady pro vzdělávání instruktorů, dotazník kvality pro firmy, metodika k závěrečným zkouškám ve firmě.

Dle forem spolupráce škol a firem:

- **Odborný výcvik**
Dlouhodobá forma spolupráce mezi školou a zaměstnavatelem v oborech s výučním listem a v oborech dosaženého vzdělání LO s maturitní zkouškou.
- **Odborná praxe**
Krátkodobá forma spolupráce mezi školou a zaměstnavatelem v oborech s maturitní zkouškou, forma vhodná pro individuální praxe žáků.
- **Stáže učitelů**
Forma vzdělávání pedagogických pracovníků v provozu firem a dalších sociálních partnerů.
- **Nábor žáků**
Inspirativní náměty a příklady spolupráce škol a zaměstnavatelů při spolupráci se ZŠ, podněty ke kariérovému vzdělávání a poradenství.
- **Volnočasové aktivity, Závěrečné zkoušky, Profilová část maturitní zkoušky, Působení odborníků z praxe ve výuce**

Výstupy jsou dostupné na <http://pospolu.rvp.cz>.

Daňové a právní aspekty spolupráce škol a firem

Daňové odpočty

- Odpočet na podporu pořízení majetku zaměstnavatele pro účely odborného vzdělávání v rozsahu 50 a 110 % vstupní ceny majetku podle doby jeho využití žáky.
- Odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka ve výši 200 Kč za žákohodinu odborného výcviku nebo odborné praxe na pracovišti zaměstnavatele.

Stipendium a další motivační příspěvky

- Účelový motivační příspěvek ve výši max. 5000 Kč za 1 měsíc na 1 žáka střední školy.
- Motivační příspěvek je podmíněn smluvním vztahem se žákem a tím, aby se žák připravoval na svou profesi pro firmu, která příspěvek poskytuje. Pokud žák není vázán smlouvou (mezi žákem a firmou), nelze příspěvek uplatnit jako daňový náklad.

Odměna za produktivní činnost

- Vymezení pojmu produktivní činnost žáka a povinnost poskytovat žákům odměnu za produktivní činnost stanoví § 122 odst. 1 školského zákona. Odměnu poskytuje škola nebo firma, podle toho, komu plynou z produktivní činnosti příjmy.

- Minimální výše měsíční odměny za produktivní činnost pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin je 30 % minimální mzdy.

Daň z přidané hodnoty

- Praktické vyučování žáka ve firmě a jeho případné zapojení do produktivní činnosti ovlivňuje režim DPH na vstupu i výstupu.

Financování z projektů a dotací

- Zde je nutné zajistit a prokázat, že nedošlo k duplicitnímu financování, například že táž položka nebyla hrazena zároveň z projektových prostředků a uplatněna jako daňově uznatelný náklad.

Pojištění žáka ve firmě

- Odpovědnost za škodu způsobenou žákovi – odpovědnost jde ze zákona za firmou a pojišťka školy se na ní zpravidla nevztahuje.
- Dle § 391 odst. 3 zákoníku práce odpovídá firma během praktického vyučování ve firmě za žáka obdobně jako za své zaměstnance.
- Odpovědnost za škodu způsobenou žákem – odpovědnost není stanovena zákonem, ale pojišťka školy se zpravidla vztahuje i na tuto situaci.

Návrhy systémových opatření projektu POSPOLU

PRIORITA I

Usnadnění přechodu absolventů ze školy do praxe zapojením do reálného pracovního prostředí již v průběhu studia.

Kvantitativní rozšíření realizace odborného výcviku a odborné praxe ve firmách:

- Zařadit alespoň 12 týdnů odborného výcviku (OV) v reálném nebo modelovém pracovním prostředí, umožnit souvislejší bloky OV ve firmách a souvislé období OV ve 2. pol. 3. ročníku oborů s výučním listem a oborů LO; konkrétní délku praktického vyučování řešit vždy dle oborových specifik v Rámcovém vzdělávacím programu (RVP).
- U oborů kategorie dosaženého vzdělání M rozšířit možnosti realizace praktického vyučování v reálném nebo modelovém pracovním prostředí na alespoň 8 týdnů za celou dobu vzdělávání. Do tohoto období lze zahrnout

i učební praxi konanou v reálném prostředí. Konkrétní délku praktického vyučování řešit vždy dle oborových specifik v RVP.

- U oborů kategorie dosaženého vzdělání M umožnit individuální odborné praxe. Umožnit konat odbornou praxi ve firmách i v době prázdnin.

PRIORITA II

Zvýšení kvalitativní úrovně kompetencí absolventů tak, aby odpovídaly potřebám zaměstnavatelů.

Provázanost oborů počátečního odborného vzdělávání s odpovídajícími profesními kvalifikacemi NSK:

- Provázat školní vzdělávací program (ŠVP) s odpovídajícími profesními kvalifikacemi Národní soustavy kvalifikací (NSK) s cílem umožnit žákům

počátečního odborného vzdělávání přípravu na profesní kvalifikaci NSK již v rámci vzdělávacího procesu ve školách.

- Připravit s ohledem na revidovanou soustavu oborů vzdělání základnu profesních kvalifikací potřebných pro naplnění ŠVP.
- Podpořit postupnou standardizaci obsahu profilové části maturitní zkoušky u vybraných oborů kategorie dosaženého vzdělání LO a M ve vazbě na obsah příslušné kvalifikace NSK-EQF4.

Modernizace pojetí všeobecného vzdělávání v odborném školství ve smyslu důrazu na základní gramotnosti a klíčové kompetence podporující uplatnění nejen v pracovním životě.

Podpora systému zajišťování kvality odborného výcviku a odborné praxe nejen ve firmách:

- Vyžadovat od škol přípravu konkrétních plánů spolupráce se sociálními partnery formou dodatku ke školnímu vzdělávacímu programu (ŠVP).
- Stanovit povinné náležitosti dokumentace pro hodnocení výsledků žáků v OV/OP na bázi kompetencí (vč. portfolia kompetencí, firemních dokladů, dokladů ECVET pro národní mobilitu a EUROPASS dodatků), podpořit vznik vzorových formulářů.
- Zajištění kvality firemních pracovišť s využitím požadavků na akreditaci pro autorizované osoby NSK.

Personální zajištění spolupráce škol a firem:

- Podporovat instruktory z firem, aby získali profesní kvalifikaci „instruktor praktického vyučování“.

- Zakotvit povinnou stáž v reálném pracovním prostředí pro všechny učitele odborných škol v rámci času vyčleněného pro samostudium v rozsahu 6 dnů ročně; stáž zakotvit jako předpoklad kariérního růstu.
- Vytvořit ve škole pozici koordinátora spolupráce školy a firem.

Ukončování studia ve spolupráci s firmami:

- Provázet průběžné a závěrečné hodnocení žáků prostřednictvím portfolia kompetencí. (Portfolio jako součást hodnocení závěrečné zkoušky a profilové maturitní zkoušky.)
- Revidovat podmínky JZZZ a profilové MZ tak, aby byla metodicky i finančně podpořena realizace praktické části těchto zkoušek ve firemním prostředí.

PRIORITA III

Slaďování nabídky odborného vzdělávání se změnami kvalifikačních potřeb na trhu práce.

Koordinační řízení odborného vzdělávání:

- Ustavení koordinační/poradní platformy pro odborné vzdělávání na národní úrovni.
- Podpora fungování krajských koordinačních/poradních platforem s využitím stávajících struktur a ve vazbě na tvorbu RAP (regionální akční plány) a KAP (krajské akční plány) zaměřené na rozvoj vzdělávání v regionu.
- Začlenění sektorového principu do koordinačního systému na národní i krajské úrovni (sektorové rady, sektorové dohody).

Doplnění normativního financování o kvalitativní parametry týkající se např.:

- rozsahu spolupráce školy s firmami (počet žáků a hodin OV/OP ve firmách apod.)
- nastavení systému zajišťování kvality OV/OP žáků ve firmách
- míry uplatnění absolventů v oboru apod.
- míra předčasného ukončení studia
- úspěšnost žáků v NZZ a MZ atd.

Podpora fungování fondů pro sdílené financování OV na regionální nebo sektorové dimenzi.

Vytvoření systému predikcí potřeb trhu práce, které na celostátní i regionální úrovni mohou poukázat na trendy v potřebách zaměstnavatelů a tím dát dobrý základ pro strukturu podporovaných oborů vzdělání otevíraných na školách.

PRIORITA IV

Zvýšení atraktivity odborného vzdělávání pro mladé lidi.

Posílení kariérového poradenství

- Metodicky a finančně podpořit kvalitu kariérového vzdělávání žáků na ZŠ i SŠ, jeho koordinaci se službami kariérového poradenství, a to vše ve spolupráci se zaměstnavateli.
- Podpořit pozici kariérového poradce ve škole - implementací konceptu školního poradenského pracoviště (ŠPP), vyřešit finanční podporu ŠPP a zajistit odpovídající kvalifikovanost kariérového poradce (např. PK NSK Kariérový poradce).

- Podpořit integrovaný systém kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeny subjekty ze sféry vzdělávání a zaměstnanosti, na národní i regionální úrovni. Podpořit koordinaci školních a školských poradenských služeb v oblasti kariérového poradenství.

Zajištění lepší prostupnosti systému OV

- Umožnit přijímání žáků do 1. ročníku odborného vzdělávání stejné kategorie dosaženého vzdělání, koncipovaného společně pro více současných oborů.
- Podpořit fungování multioborových tříd.
- Umožnit stupňovité ukončování vzdělávání v oborech H a L0, kde budou existovat odpovídající obory vzdělání.
- Umožnit absolventům oborů kategorie L0 získat výuční list ve svém oboru.
- Revidovat soustavu oborů vzdělání a vytvořit menší počet šířeji koncipovaných oborů na bázi společného odborného základu.
- Umožnit postupnou specializaci a ukončování vzdělávání po 2., 3. a 4. roč. studia v závislosti na úrovni dosaženého stupně vzdělání a získané kvalifikace. Koncipovat ŠVP tak, aby žáci mohli získat odpovídající profesní kvalifikaci na úrovni EQF 2, resp. 3, resp. 4.

Otevření alternativní cesty do terciárního vzdělávání

- Oddělit získání stupně vzdělání a kvalifikace. Koncipovat ŠVP tak, aby žáci mohli získat odpovídající profesní kvalifikaci, i když nezískají stupeň vzdělání (např. nezískají maturitu).
- Zavést mistrovskou zkoušku, umožňující vstup do terciárního sektoru bez maturity.

Dalším z pilířů kampaně byly firmy

Rok průmyslu a technického vzdělávání by nemohl slavit úspěch bez širokého zapojení samotných firem. Příkladem v tomto směru šly zejména členské firmy Svazu.

Mezi firmami, které spolupracují se školami, se výrazně profilovaly zejména ŠKODA Auto, Siemens, Microsoft, IBM, LINET, Vítkovice Machinery Group, TOS Vansdorf, Třinecké železárny, BRANO GROUP, Ostroj, Kovosvit MAS a velká řada dalších. K zapojení do kampaně volily různé způsoby – od dnů otevřených dveří a exkurzí (na snímku nahoře) přes účast na diskusních panelech až k trvalé spolupráci s konkrétními vybranými školami.

„Ve ŠKODA AUTO jsme realizovali desítky aktivit, z nichž můžeme zmínit například grantovou podporu středních a základních škol, vytvoření vlastního vozu FUNSTAR našimi uční nebo představení výzev čtvrté průmyslové revoluce učitelům v projektu ‚Věda má budoucnost‘ tak, aby své žáky motivovali k rozvoji tím správným směrem,“ řekl člen představenstva ŠKODA AUTO i SP ČR Bohdan Wojnar.

Vlastní školu si zřídily například Vítkovice nebo Třinecké železárny. „Z přihlášených 800 zájemců si jich vybíráme 480. Žáky pak motivujeme prospěchovým stipendiem. Razantně se tím zlepšuje prospěch,“ řekl majitel společnosti Vítkovice Jan Světlík (na snímku vpravo dole). „Pokud nebudeme podporovat předškolní vzdělávání, nerozvineme u dětí kreativitu,“ uvedl generální ředitel Třineckých železáren Jan Czudek. Jeho společnost proto školám poskytuje stavebnice podporující rozvoj techniky.

„Snažíme se o podporu polytechnické výuky již od mateřských škol, podporujeme bližší spolupráci firem a škol a snažíme se otevřít vysoké školy odborníkům – manažerům z firem,“ dodal viceprezident SP ČR Jan Rafaj (na snímku vlevo dole), který je rovněž ředitelem pro personalistiku a vnější vztahy společnosti ArcelorMittal.

red

Základem úspěchu je motivace mladých lidí

Chceme-li orientovat naši mládež na přírodovědné obory, techniku a vědecké bádání, nezbyvá nám nic jiného, než usilovně pracovat na motivaci mládeže pro tyto obory. Naše snažení není úplně v plenkách. Na základních i středních školách v tomto směru probíhá celá řada soutěžních akcí a pracují polytechnické zájmové kroužky. Co nám ale chybí, jsou pozitivní vzory podnikatelů, vědců, a vynálezců, kteří v našich podmínkách docílili ve svých oborech významných úspěchů a dočkali se uznání v evropském i světovém měřítku. Osobností máme mnoho, ale naše mládež je nezná.

Český svaz vědeckotechnických společností (ČSVTS), jmenovitě Českomoravská společnost pro automatizaci (ČMSA) přichází s projektem vydání knižnice o historických i současných osobnostech s názvem Vynálezci, vědci a podnikatelé v českých zemích. Knižnice je určena pro žáky a učitele v regionálním školství. Do budoucna se počítá s jejím převodem na multimediální verzi, která bude jistě pro žáky srozumitelnější. Už více než rok pracuje ediční rada složená ze zkušených pedagogů a techniků, vyznačujících se výraznou a úspěšnou publikační činností. Mezi vybrané osobnosti jsou zahrnuti například Jan Evangelista Purkyně, Josef Ressel, Jan Perner, Emil Škoda, František Křižík, Viktor Kaplan, Tomáš Baťa, Jaroslav Heyrovský, Otto Wichterle, Vladimír Svatý, Antonín Holý, Oldřich

Jirsák a další. Výběr osobností je otevřený zejména pro další aktuální příklady i současných osobností.

Už v letošním roce by mohlo vyjít několik svazků, každý s popisem života a díla pěti vybraných osobností. Na podporu tohoto projektu nabízíme firmám, které shledaly v tomto počínu smysluplný záměr, celostránkovou propagaci v některém ze svazků. Publikace lze použít pro spolupráci se školami v regionu i jako dárkový předmět.

red

Podrobnější informace si můžete vyžádat u předsedy ediční rady Ladislava Maixnera na adrese: maixner.lad@seznam.cz.

Přiblížte se studentům a podpořte EBEC

Studentská organizace BEST (Board of European Students of Technology) pořádá soutěž EBEC (European BEST Engineering Competition) pro studenty Vysokého učení technického v Brně (VUT), kteří si chtějí vyzkoušet práci v týmu, rozvinout kreativní myšlení, propojit jej se znalostmi získanými během studia. Důležitým pilířem soutěže je spolupráce studentské organizace s partnerskými firmami podílejícími se na tvorbě zadání. Inženýrská soutěž, která je největší akcí pořádanou organizací BEST, se uskuteční v první polovině března na čtyřech fakultách VUT (Fakultě stavební, Fakultě informačních technologií, Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií a Fakultě strojního inženýrství).

Soutěž se letos uskuteční již poosmé. O zájmu studentů svědčí, že v loňském roce se do ní přihlásilo 420 studentů. Z nich 188 nejlepších postoupilo do fakultního kola, 68 se probouvalo do finále a 8 šťastlivců postoupilo do kola mezinárodního. Studenti mohou soutěžit ve dvou kategoriích. V kategorii Team Design mají za úkol na základě obecného zadání sestavit v daném časovém limitu funkční zařízení. Na analytické myšlení

je zaměřená druhá kategorie nazvaná Case Study – vyhodnocují v ní získané informace a výstupem jejich práce je hypotetické řešení zadaného problému.

V loňském roce byly hlavními partnery soutěže EBEC firmy Škoda Auto, Automotive Lighting a Edwards Vacuum. Kvůli usnadnění kontaktů mezi studenty a firmami organizátoři soutěže oslovili Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) se žádostí o spolupráci. „V současné době hledáme partnery pro blížící se ročník 2016,“ uvedla Romana Kozlová z BEST. „Pokud vás soutěž zaujala, kontaktujte nás na níže uvedené adresy. Rádi se s vámi sejdeme, abychom si o případné spolupráci promluvili,“ dodala.

red

Bližší informace o soutěži podají František Turek (e-mail frantisek.turek@best.eu.org, mobil +420737348528) a Romana Kozlová (e-mail romana.kozlova@BEST.eu.org, mobil +420605779013).

Úspěšných 95 let Explosie Pardubice

Téměř celé století jsme tradičním výrobcem výbušnin. Tou nejznámější po celém světě se stal Semtex. Explosia a.s. slaví. A neje jen o výročí.

Přesně před 95 lety se zrodila Československá akciová továrna na látky výbušné v pardubickém Semtíně. Dva roky poté se v místech, kde stojí dnešní Explosie, začal vyrábět černý prach a průmyslová trhavina Dynamon. Třicátá léta přinesla podniku nový název - Explosia. Ta šedesátá zase nejznámější výrobek. Brány podniku poprvé opustil Semtex. Jeho jméno se stalo synonymem kvalitních výbušnin po celém světě. I díky tomu mohl podnik růst a přijímat další pracovníky. V současnosti zaměstnává Explosia a.s. téměř 600 zaměstnanců. Společností za dobu její existence prošlo mnoho pracovníků, kteří se zasloužili o to, že výbušninářský obor v Pardubicích má trvale své významné místo. I díky tomu se Explosia a.s. ze záporných čísel z přelomu tisíciletí dostala do kladných.

V roce 2015 dosáhl objem tržeb na úroveň více než 800 milionů korun, čímž se ještě vylepšil výsledek roku 2014, a to o deset procent. Podařilo se například přeplnit plán u modulárních náplní nebo u dodávek speciálních produktů. I díky tomu mohlo dojít také v průměru k sedmiprocentnímu nárůstu mezd zaměstnanců.

Společnost Explosia a.s. nestagnuje. V roce 2016 má v plánu opětovný růst obrátu a tomu i odpovídající růst hospodářského výsledku. Firma se hodlá více zaměřovat na vytěžování nových výrobních kapacit, investovat do technologií a modernizace výroby. Cílem společnosti je zůstat špičkou na celosvětovém trhu výbušnin s důrazem na tradici a kvalitu.

red

Expresident Svazu Popovič oslavil životní jubileum

Významné životní jubileum - 70. narozeniny - oslavil v posledním týdnu loňského roku bývalý prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) Štěpán Popovič. Podnikatel v oboru sklářství stál v čele nejdůležitější organizace zaměstnavatelů v ČR v letech 1993 až 2000.

SP ČR zásluhy Štěpána Popoviče připomněl již v září loňského roku, kdy jej na svém Sněmu uspořádaném v rámci 57. ročníku Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně uvedl do Galerie osobností průmyslu. „Pod jeho vedením se Svaz stal silným a respektovaným, kterého vláda a odbory vnímají jako partnera pro dialog,“ řekl při této příležitosti současný prezident SP ČR Jaroslav Hanák, jenž rovněž ocenil manažerské schopnosti nynějšího jubilanta.

„Štěpán Popovič se vypracoval doslova od píky. Začal v dělnických profesích jako strojník, tavič skla, později technolog, ředitel závodu, podnikový ředitel, výrobní ředitel a nakonec generální ředitel, předseda představenstva,“ uvedl Jaroslav Hanák. Podstatné podle něj také bylo, že pod vedením Štěpána Popoviče se sklárna Sklo Union Teplice v roce 1990 privatizovala jako jeden z prvních závodů v republice. Při přebírání prestižního ocenění v září loňského roku na brněnském Výstavišti Štěpán Popovič neskrýval, že má o český průmysl stále živý zájem. „Svaz průmyslu dnes zaujímá

pevné postavení ve strukturách České republiky, je to silný zaměstnavatelský svaz,“ konstatoval Štěpán Popovič v děkovací řeči při převzetí ocenění. „Určitě mám dobré následovníky a všem vám chci popřát jenom to dobré,“ dodal.

red

Jednou z významných osobností, s nimiž se Štěpán Popovič (vpravo) v 90. letech za svého působení v čele SP ČR setkal, byl i tehdy nejbohatší muž světa, šéf společnosti Microsoft Bill Gates (vlevo).

Írán je otevřen pro byznys

První letošní zahraniční podnikatelská mise Svazu doprovázela ministra průmyslu a obchodu Jana Mládka do Íránu. Vzhledem k souběžnému zrušení sankcí EU jde o mimořádně perspektivní trh pro české firmy.

Pouhý den před tzv. Implementation Day – oficiálním ukončením protiíránských sankcí – dorazila do Íránu pod taktovkou prezidenta Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) Jaroslava Hanáka (na snímku druhý zprava) podnikatelská delegace šesti desítek významných tuzemských firem na čtyřdenní podnikatelskou misi. Při organizaci mise SP ČR spolupracoval s nedávno zřízenou Česko-slovensko-íránskou obchodní komorou. V podnikatelské delegaci byli zástupci českých firem především z oborů hutnictví, logistiky, dopravní infrastruktury a bankovníctví.

Mise doprovázející ministra průmyslu a obchodu Jana Mládka (na snímku třetí zleva) a navštívila hlavní město Teherán a Tabriz – čtvrté největší město v zemi a středisko provincie Východní Ázerbájdžán. V rámci programu navštívili podnikatelé dva výrobní závody, Mapna Electric a Machine Sazi Tabriz, aby se domluvili s íránskými partnery na konkrétních projektech spolupráce. Na vybavení výrobce obráběcích strojů a zařízení Machine Sazi Tabriz se v 60. letech podílelo někdejší Československo a proto se také na mnoha strojích uvnitř výrobní haly objevují české nápisy. České firmy tak mají vynikající příležitost navázat na tuto dávnou spolupráci a podílet na znovuvybavení tohoto důležitého průmyslového komplexu.

„Stav íránské ekonomiky není dobrý a nutně potřebuje zahraniční investice,“ řekl prezident SP ČR Jaroslav Hanák. Připomněl, že Írán trpí velkou nezaměstnaností a vysokou inflací. Cena ropy, hlavního zdroje příjmů íránské ekonomiky, je nízká. „Okolo šedesáti procent íránské ekonomiky je centrálně plánované, a bez ekonomických reforem bude jen velmi těžké nastartovat její růst. Prozatímní směřování na východní trhy, zejména na čínský, se Íránu podle místních byznysmenů nepovedlo a místní firmy jsou připraveny se západními firmami v největší míře spolupracovat. K tomu by mělo vést i obnovení mezinárodního bankovního styku, důležitá bude i institucionální a finanční podpora českého státu,“ konstatoval Jaroslav Hanák.

Uvolňování ekonomických vztahů mezi EU a Íránem představuje pro naše firmy velkou možnost dostat se na tento staronový trh s 80 miliony obyvatel. Írán má velký potenciál rozvoje, významné ekonomické postavení v regionu a oplývá značným přírodním bohatstvím. Je to velice perspektivní trh, který není přesyten západním zbožím. Jeho převážně mladá populace je vyhledavělá po moderním, kvalitním západním zboží. Bude třeba modernizovat íránský průmysl. České firmy najdou největší příležitosti v oblasti dopravy – rozsáhlou síť železnic bude třeba z větší míry elektrifikovat, íránská letiště budou procházet modernizačními procesy, bude třeba realizovat velké projekty v oblasti městské hromadné dopravy; energetiky – je plánována výstavba nových, a rozšíření stávajících elektráren; důlní a těžební průmysl; ve farmaceutickém průmyslu a při modernizaci zdravotnických zařízení. Vzhledem k dřívějším obchodním vazbám je velmi důležité íránské povědomí o značce Czechoslovakia. ČR má v Íránu to nejlepší renomé, což potvrdil i íránský ministr financí a hospodářství Ali Taieb Nia při své návštěvě Prahy v loňském roce.

V rámci podnikatelské mise podepsala společnost Zetor Tractors kontrakt na dodání 250 traktorů za 5 milionů eur íránské společnosti Tondak Tiz. Návštěva ministra Jana Mládka podpořila zájem společnosti Moravia Steel podílet se na propojení železničního koridoru z íránského města Rašt do ázerbájdžánské Astarý. Na ukončení sankcí čekal i významný výrobce armatur na ropu a plyn MSA, jenž již zpracovává nabídky pro významné zákazníky a připravuje kontrakty za několik milionů eur. Rozpracované projekty v hromadné dopravě v několika íránských městech má i firma Pražská strojírna. Velký zájem byl i o nabídku potravinářských společností, o léčiva a zdravotnické výrobky. Účastí v misi se však zasloužili o propagaci svých výrobků a značek všechny zúčastněné firmy.

Lukáš Martin
ředitel Sekce mezinárodních vztahů SP ČR
lmartin@spcr.cz

Sankce prodlouženy o půl roku

EU prodloužila ekonomické sankce proti Ruské federaci o dalších 6 měsíců. České firmy se sankcemi převážně nesouhlasí – přicházejí o zakázky a musí zastavovat nové projekty.

Rada Evropské unie (EU) prodloužila na konci minulého roku ekonomické sankce proti Rusku o dalších šest měsíců. Sankční režim tak potrvá minimálně do konce července letošního roku. Sankce, které byly poprvé zavedeny 31. července 2014 na dobu jednoho roku v souvislosti s děním ve východní Ukrajině, tak byly prodlouženy již podruhé.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) v této souvislosti provedl v minulosti dva průzkumy mezi firmami s cílem získat lepší přehled o dopadech sankcí a následných odvetných opatření Ruské federace na český průmysl. Z výsledků obou anket vyplynulo, že asi dvě třetiny respondentů nesouhlasí se zavedením sankcí EU proti Ruské federaci a že téměř 60 % dotazovaných firem zaznamenalo snížení poptávky ze strany ruských subjektů vedoucí k poklesu nebo ztrátě zakázek a zastavení nových projektů. Přímé dopady sankcí jsme při jejich zavedení odhadli z podkladů od téměř stovky firem na zhruba 10 miliard korun. Tento odhad se ve světle nových událostí jeví jako příliš konzervativní.

Proč je debata o prodloužení sankcí důležitá? Ruský trh je pro část českého průmyslu nenahraditelný. Například pro členské subjekty Svazu strojírenské technologie (SST) sdružujícího většinu výrobců obráběcích a tvářecích strojů v ČR tvoří dodávky pro ruské zákazníky zhruba 30 % celkových tržeb v tomto oboru. S ohledem na provázanost ekonomických vztahů mezi státy Společenství nezávislých států (SNS), ruské sankce negativně ovlivňují obchod s celým regionem. Výsledné snižování českého exportu do Ruska (téměř o 10 % mezi roky 2013 a 2014 a očekávaný propad o 30 % mezi roky 2014 a 2015) má nerovnoměrný vliv na českou ekonomiku. Sankční režim působí nejvíc negativně právě na český průmysl a potažmo tak na členské firmy SP ČR. Jak však vyplynulo z obou průzkumů, většina firem nechce ruský trh v žádném případě opustit, i když je nastalá situace donutila odstoupit od některých obchodních projektů.

V souvislosti se sankcemi voláme dlouhodobě po umírněnosti. Na jedné straně firmy většinou velice dobře chápou důvody, které vedly k jejich zavedení, na straně druhé však očekávají opatrný postup ze strany politiků a zejména EU tak, aby případné dopady sankcí na český průmysl nepřesahovaly nejnужnější rámec. Stanoviska a pozice vlády, EU a evropských průmyslových sdružení, která byla formulována v minulém a předcházejícím roce, by měla být aktualizována, aby lépe reflektovala vývoj situace v rusko-ukrajinském konfliktu.

SP ČR se tématu protiruských sankcí začne v následujících měsících intenzivněji věnovat. V nejbližší době připravíme nový průzkum mezi členskými firmami, který se pokusí zmapovat dopady prvních 18 měsíců sankcí na české exportéry.

Byli bychom také rádi, kdyby se toto téma stalo jedním z hlavních bodů březnového jednání Iniciativy průmyslových a zaměstnavatelských svazů střední a východní Evropy. Následovně se připravujeme vstoupit do debaty v rámci konfederace BUSINESSEUROPE a spolupracovat na přípravě aktualizované pozice, která bude lépe reflektovat dlouhodobé zájmy a potřeby členských firem ve světle současného vývoje.

Lukáš Martin

ředitel Sekce mezinárodních vztahů SP ČR

lmartin@sprcz

BUDOVÁNÍ PRODEJNÍCH TÝMŮ V ZAHRANIČÍ – „TROCHU JINÉ“ SEMINÁŘE PRO EXPORTÉRY

Sekce mezinárodních vztahů Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) i v letošním roce pokračuje v pořádání série seminářů zaměřených na problematiku zakládání a vytváření obchodních týmů v zahraničí. O své bohaté zkušenosti se na nich s jejich účastníky dělí zkušení personalisté.

První seminář z této řady proběhl formou neformální panelové diskuze v listopadu loňského roku a jako hlavní host vystoupila paní Markéta Main ze společnosti Home Credit International. Akce měla mezi firmami velmi pozitivní ohlas nejen proto, že jedním z témat, o kterém se mluvilo, byla úskalí čínského a indického prostředí pro české pracovníky.

Druhá panelová diskuze se uskuteční 23. února a účast na ní přislíbil Vladimír Dušánek, Central Controlling Director z firmy Mitas Tires North America, Inc. Na uspořádání setkání se opět bude podílet společnost Catro spol. s r.o., která má s hledáním pracovníků v zahraničí mnohaleté zkušenosti.

Pokud máte zájem o účast na semináři, zaregistrujte se na kkrivanova@sprcz.

red

Nové tváře ve výkonném aparátu Svazu

Ředitelem Sekce hospodářské politiky byl jmenován Bohuslav Čížek, stálou zástupkyní u BUSINESSEUROPE je od ledna Jana Radová.

DVĚ OTÁZKY PRO NOVOU REPREZENTANTKU SP ČR V BUSINESSEUROPE JANU RADOVOU.

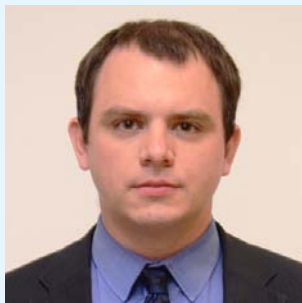
S jakými cíli a záměry do nové funkce nastupujete?

Do nové funkce nastupuji s cílem aktivně zastupovat Svaz průmyslu a dopravy ČR a prosazovat pozice jeho členů v Konfederaci evropského podnikání BUSINESSEUROPE a v evropských institucích. Tuto pozici vnímám jako příležitost hájit zájmy českých zaměstnavatelů a podnikatelů v samotném centru evropského dění, které mi je po předchozích zkušenostech z CEBRE a Evropské komise velice blízké. Mým záměrem je působit jako přímá spojka na Brusel a koordinovat výměnu důležitých informací mezi SP ČR, jeho členy a BUSINESSEUROPE, a přispívat tak k formulování společných stanovisek evropského byznysu. Dle mého názoru je to pro svaz efektivní způsob, jak prostřednictvím BUSINESSEUROPE ovlivňovat vývoj celoevropských politik, iniciativ a legislativních i nelegislativních aktů Komise již v samotném zárodku.

Na jaké oblasti se zaměří evropský byznys v následujících měsících a jakou roli bude hrát SP ČR?

Evropský byznys hraje zásadní roli v posilování konkurenceschopnosti, ekonomického růstu a stability Evropy, což je důležité i vzhledem ke zhoršené bezpečnostní situaci ve světě. Evropský byznys je toho názoru, že aktuální politické výzvy lze překonat jednotným postojem v rámci EU, společným úsilím členských států a silnou ekonomikou. Je třeba se mimo jiné zaměřit na dokončení hospodářské a měnové unie a posílení konkurenceschopnosti, budovat energetickou unii, zajistit vyváženou reformu systému obchodování s emisemi a dohlížet na implementaci závazků z klimatické konference COP21, zajistit fungování vnitřního trhu a jednotného digitálního trhu, prosazovat lepší regulaci, aktivně vstupovat do dialogu o udělení statusu tržního hospodářství Číně, dokončit vyjednávání TTIP a dalších dohod, a zpřístupňovat tak zahraniční trhy. Hlavním úkolem BUSINESSEUROPE bude sledovat a aktivně zasahovat do tvorby evropské legislativy a v přímé interakci s evropskými institucemi a dalšími zúčastněnými stranami prosazovat zájmy evropského byznysu. SP ČR bude mít nejen možnost ovlivňovat společná stanoviska BusinessEurope, a tím potažmo vývoj evropské legislativy, ale také prosazovat tyto společné zájmy u národních zástupců v evropských institucích a českých subjektů v Bruselu.

red

NOVÝ ŘEDITEL SEKCE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY

Novým ředitelem Sekce hospodářské politiky byl jmenován Bohuslav Čížek. Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, poté obdržel doktorát na České zemědělské univerzitě

v Praze a titul MBA na BusinessInstitutu v Praze. Působil jako hlavní finanční analytik Českých drah, později byl analytikem SP ČR, v minulých měsících byl rovněž pověřen vedením jeho Sekce hospodářské politiky. Kromě toho publikoval v denících i odborném tisku, auditoval konjunkturální průzkumy pro ČSÚ, byl hodnotitelem programu Rozvoj OP PIK či vyučoval na Gymnáziu Jana Keplera a České zemědělské univerzitě v Praze.

SVAZ MÁ NOVOU REPREZENTANTKU V BRUSELU

Ve funkci stálé delegátky Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) u BUSINESSEUROPE v Bruselu od ledna letošního roku působí Jana Radová. Absolventka oboru

mezinárodní obchod a projektový management na Vysoké škole ekonomické v Praze a univerzitě Torcuato di Tella v Buenos Aires získala přímou vazbu na firmy a zaměstnavatelské a podnikatelské organizace v CEBRE - České podnikatelské reprezentaci při EU, kde působila v bruselské a posléze i v pražské kanceláři. V Bruselu absolvovala odbornou praxi v Evropské komisi v Generálním ředitelství pro obchod. Získala také zkušenosti v sekci zahraničního obchodu a Evropské unie na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, v agentuře CzechTrade v Buenos Aires a v oddělení vnějších vztahů společnosti Škoda Auto.

Pomoc pro Ukrajinu: lůžka, potraviny i zdravotnický materiál

Svaz po roce opět podpořil humanitární pomoc na Ukrajinu. Konvoj organizovaný Ukrajinskou iniciativou v ČR do země dopravil nejnovější nemocniční lůžka, které věnovala firma Linet.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) se letos opět zapojil do humanitární pomoci boji sužované východní Ukrajině. Humanitární konvoj organizovaný Ukrajinskou iniciativou v ČR, společnostmi MB-International s.r.o. a Isolit-Bravo s.r.o., dopravil na místo určení nejnovější typy nemocničních lůžek, které ukrajinským nemocnicím věnovala firma Linet. Dvacet lůžek bylo doručeno do městečka Šepetyvka humanitární organizaci První polní nemocnice Pyrohova, která ve spolupráci s dalšími dobrovolníky lůžka předala okolním zdravotnickým zařízením i zařízením v Kyjevě. Dalších deset lůžek bylo dodáno do města Ternopil na západě Ukrajiny, kde je převzalo oblastní vedení nemocnic. Celková cena darovaných nemocničních lůžek dosahuje 500 tisíc korun. Lůžka mají zlepšit péči o zraněné civilisty i účastníky bojů na východě země.

Ukrajinské nemocnice dlouhodobě trpí podfinancováním a nedostatkem nemocničního materiálu. Zmíněné organizace připravují další konvoj, který by měl dodat pomoc dětem předškolního věku v obci Volovec na Zakarpatské Ukrajině, dále potřebný materiál, mouku či jiné základní potraviny do východních oblastí země.

Aktivisté ve spolupráci se SP ČR s podporou podnikatelských subjektů zahájili systematickou pomoc Ukrajině již v únoru loňského roku. Tehdy pomoc v hodnotě ve výši cca 2 miliony korun dodaly společnosti Ankaba, s.r.o. (generátory kyslíku O₂) a Mediap a.s. (náplasti New Thepyra).

Uvedená činnost poukazuje na vhodnou koordinaci humanitární pomoci mezi podnikateli a neziskovým sektorem, za což všem zúčastněným patří vřelý dík.

red

O VSTUPU DO SP ČR UVAŽUJE VÝZNAMNÁ NĚMECKÁ FIRMA

Prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) Jaroslav Hanák (druhý zleva) společně s jeho generální ředitelkou Dagmar Kuchtovou (třetí zleva) a viceprezidentem Františkem Chaloupeckým (první zleva) přijali zástupce německé společnosti Aquila Capital.

Významná investiční společnost Aquila Capital se specializuje na alternativní investice a v Evropě se řadí na druhé místo v oblasti investování do obnovitelných zdrojů. Tato společnost, jako jeden z předních evropských asset managerů, byla skupinou ČEZ pověřena vybudováním portfolia větrné energie v Německu. Zástupce společnosti Rostislav Chabr (na snímku vpravo) předběžně oznámil, že Aquila Capital má v blízké době v plánu vybudovat v ČR svou pobočku pro střední a východní Evropu. V případě jejího otevření zvažuje vstup do SP ČR. Jeho prezident Jaroslav Hanák tuto iniciativu přivítal a hodlá ji podporovat.

red

Paříž sjednotila svět v boji se změnami klimatu

Klimatická konference (COP21) v Paříži, která se uskutečnila na přelomu listopadu a prosince loňského roku, skončila uzavřením historické dohody směřující k ochraně planety a lidstva před změnami klimatu.

Po dvou týdnech intenzivního vyjednávání byla 12. prosince 2015 ve francouzské metropoli 196 stranami (včetně EU) schválena Pařížská dohoda. Za cíl má snížit emise skleníkových plynů, které jsou všeobecně považovány za příčinu globálního oteplování a s ním spojených negativních přírodních jevů. Smlouva bude připravena k podpisu a k uložení ratifikačních listin od 22. dubna 2016 do 21. dubna 2017 v New Yorku v sídle OSN. V platnost vstoupí 30 dní poté, co ji ratifikuje minimálně 55 zemí reprezentujících minimálně 55 procent globálních emisí. Je tedy důležité, aby ratifikace prošla u největších emitentů jako Čína, USA či Indie.

Jádrem Pařížské dohody je kolektivní závazek jejích stran udržet nárůst průměrné globální teploty oproti počátku průmyslové revoluce „znatelně pod“ 2 °C do konce roku 2100 a zároveň usilovat o to, aby nárůst teploty nepřesáhl 1,5 °C. K dosažení tohoto cíle by celosvětové emise skleníkových plynů měly co nejdříve dosáhnout svého maxima a ve druhé polovině století by již jejich produkce neměla převyšovat objem, který jsou přírodní zdroje planety (hlavně lesy a oceány) schopné pohltit. Množství skleníkových plynů zachycených v atmosféře by tak mělo přestat růst. Splnění cíle a zabránění největším škodám spojeným s klimatickými změnami nebude vůbec snadné, podle OSN už průměrná teplota na planetě od konce 19. století vzrostla o 0,9 °C.

Jedna smlouva, různé závazky

Na úrovni jednotlivých států není pro redukcí emisí stanoven jednotný závazný cíl, jelikož taková dikce dohody by mohla ohrozit její přijetí v řadě zemí, zejména v USA. Místo toho je každá ze smluvních stran povinná pravidelně předkládat svoje vlastní národní příspěvky, v nichž stanoví závazky v oblasti

snížování emisí. První takové příspěvky byly předloženy již před summitem více než 180 státy, nejsou však dostatečné ani pro splnění dvoustupňového cíle. Proto vznikl revizní mechanismus, v jehož rámci mají být národní závazky každých pět let přezkoumány a v ideálním případě postupně navyšovány tak, aby růst průměrné teploty nepřekročil stanovenou hranici. Mechanismus zároveň zajišťuje transparentnost a odpovědnost. Díky němu bude svět kvalitně, přesně a porovnatelně informován o vývoji emisí v jednotlivých státech a o plnění jimi předsevzatých cílů. Dodržování národních závazků tak bude podléhat jednotnému mezinárodnímu dozoru.

Kontroly od roku 2023

Do té doby musí smluvní strany prezentovat své emisní závazky a strategie přechodu na nízkoemisní ekonomiku. Rozvojové země připraví plány a priority v oblasti adaptace na změnu klimatu a zmírňování jejích následků. I když snížování emisí vůbec poprvé jako svůj závazek a dlouhodobý cíl přijaly všechny země, Pařížská dohoda nadále rozlišuje mezi odpovědností rozvinutých a rozvojových zemí, což souvisí s výraznějším historickým příspěvkem bohatších ekonomik k dosud nahromaděným emisím v atmosféře.

V hlavní roli rozvinuté země

Rozvinuté země by tak nadále měly hrát hlavní roli ve stanovování absolutních redukčních cílů napříč ekonomikou, zatímco rozvojové země by měly především posílit schopnost zmírňovat dopady globálního oteplování, stát se odolnější vůči jeho nejzávažnějším projevům a postupem času taktéž usilovat o snížování emisí v absolutním měřítku, a to s ohledem na svá

specifika. K tomu by od bohatších zemí měly dostávat finanční a technologickou pomoc.

Vyspělé státy už slíbily mobilizovat k roku 2020 alespoň 100 miliard dolarů ročně na financování klimatických politik v rozvojových zemích. V Paříži bylo dohodnuto, že nejméně tato částka bude plynout i po roce 2020, přičemž vlády jasněji vymezí zdroje, z nichž budou prostředky čerpány. Před rokem 2025 by také měl být stanoven nový cíl pro financování změn klimatu.

Pařížská dohoda dále zmiňuje význam škod a ztrát způsobených změnami klimatu a zabývá se také možnostmi jejich předcházení a minimalizace. Signatáři uznávají potřebu spolupracovat a zvýšit vzájemnou komunikaci a podporu v oblastech jako systémy včasného varování, připravenost na stavy nouze a pojištění proti rizikům. Za tímto účelem by měl být výrazně posílen tzv. Varšavský mezinárodní mechanismus pro škody a ztráty spojené se změnami klimatu. Ten by měl pomáhat hlavně nejvíce zranitelným státům, které by mohly rostoucí teploty postihnout nejvíce, například vzestupem hladiny moří.

Plnění jen na vůli států

Pařížská dohoda je strukturovaná tak, že o jejím úspěchu se bude rozhodovat v jednotlivých metropolích. Bude záležet na každém státu, jak se postaví k nutnosti radikálně změnit způsob výroby, přeměny a spotřeby energie, a tím zasáhnout do základů fungování ekonomiky. Předsevzaté závazky nejsou právně vynutitelné, takže k jejich plnění je může přimět pouze tlak veřejnosti.

Evropská unie a s ní i ČR dlouhodobě kráčí v čele snah o transformaci k nízkemisní ekonomice. Odpovídá tomu i schválený unijní závazek snížit emise skleníkových plynů

do roku 2030 o 40 procent oproti roku 1990, který je v rámci předložených národních příspěvků jeden z nejambicióznějších. EU se na celosvětových emisích podílí zhruba z desetiny. Proto je třeba, aby se podobně odpovědně ke svému aktuálnímu podílu na změně klimatu postavily i další země.

„Důležité je, aby Evropa nezůstala ve svých ambiciózních cílech v oblasti ochrany klimatu osamocena. Bude záviset na jednotlivých státech, aby stanovily konkrétní kroky a nástroje, které ke zpomalení globálního oteplování povedou,“ upozornil na největší možný zádrhel Pařížské dohody viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) Daniel Beneš.

Nezastupitelná role průmyslu

Dalším nezbytným předpokladem úspěchu je efektivní zapojení soukromého sektoru, zejména energetických a průmyslových firem. Právě ty ponese drtivou část nákladů boje proti změnám klimatu tím, že budou investovat biliony dolarů do nízkemisních technologií – od obnovitelných či jaderných zdrojů přes výkonné baterie pro elektromobily a domácnosti po úsporné budovy s téměř nulovou spotřebou. K tomu však bude třeba vytvořit správné regulační podmínky.

„Hlavním problémem pro dekarbonizaci světové ekonomiky není neochota firem snižovat emise skleníkových plynů, ale mnohdy špatná volba nebo neexistence vhodných technologií a nástrojů a také dlouhodobá nestabilita regulačního prostředí. K narovnání energetického trhu a lepší předvídatelnosti pro investory by měla přispět i tato dohoda,“ zhodnotil Pařížskou dohodu Daniel Beneš. Připomněl také, že své vlastní závazky v době konání summitu představili i zástupci energetických a průmyslových společností.

„Zcela zásadní je podle mého názoru nastavení ceny CO₂, která pak stimuluje nejen podnikatelské subjekty, ale i veřejný sektor a domácnosti k redukci emisí. Jde o způsob, který zachová technologickou neutralitu a je založen na tržní bázi. Direktivní rozhodování naopak vede k prodražování plnění cíle a k negativním efektům na celou ekonomiku. V tomto směru je pozitivní, že výsledná dohoda tržní mechanismy založené na stanovení ceny uhlíku uznává a podporuje,“ dodal Daniel Beneš s odkazem na trhy s emisními povolenkami existující v EU či lokálně v USA a Číně.

Pařížská dohoda zatím s globálním trhem s jednotnou cenou CO₂ nepočítá, avšak může se stát základem pro jeho postupný vznik s pomocí integrace již fungujících trhů. K tomu bude ale ještě dlouhá a strastiplná cesta.

Václav Trejbal
Sekce hospodářské politiky SP ČR
vtrejbal@spcr.cz

Svaz je již 20 let součástí globálního byznysu

V únoru si připomene vstup do BIAC. Do reprezentace nejvyspělejších zemí světa Svaz přivedl Tomáš Baťa – živoucí symbol průmyslu bývalého Československa.

▲ Sídlo SP ČR před rokem navštívili členové vedení BIAC. Zleva generální tajemník BIAC Bernhard Welschke, generální ředitelka SP ČR Dagmar Kuchtová, viceprezident SP ČR Stanislav Kázecký a předseda BIAC Phil O'Reilly.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) si 26. února po loňském výročí čtvrtstoletí jeho existence připomene další významné datum své historie. Právě v tento den totiž uplyne přesně 20 let od okamžiku, kdy se stal členem Poradního výboru pro průmysl a obchod (BIAC), poradního orgánu zaměstnavatelských a podnikatelských svazů při OECD.

Poradní výbor pro průmysl a obchod (BIAC) při Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) založený v březnu 1962 sídlí v Paříži a sdružuje 41 podnikatelských a zaměstnavatelských svazů z 33 zemí. Je největším a nejsilnějším podnikatelským lobby vůči OECD, mezinárodní vládní organizaci, jejímž hlavním cílem je koordinace politik za účelem dlouhodobého ekonomického rozvoje členských i nečlenských zemí. OECD sdružuje ekonomicky nejvýznamnější země světa, které produkuje více než dvě třetiny zboží a služeb.

Mezi podnikateli nejvyspělejších zemí

Snad nemůže být více symbolické, že do rodiny podnikatelů nejvyspělejších zemí světa nás přivedl právě pan Tomáš Baťa, živoucí symbol průmyslu bývalého Československa. Přivedl tak české průmyslníky zpět tam, kam historicky patřili.

Nebylo náhodou, že si BIAC vybral jako nejreprezentativnější podnikatelskou a zaměstnavatelskou organizaci ze zemí bývalého východního bloku právě SP ČR. Již dříve totiž jak svým členstvím v IOE (Mezinárodní organizaci zaměstnavatelů) od roku 1992, tak i svým vstupem do evropských struktur BUSINESSEUROPE (tenkrát UNICE) v 1993 prokázal, že má potenciál organizace, která dovede jasně definovat potřeby českého průmyslu a hospodářství a hájit zájmy podniků a podnikatelů operujících v ČR.

České zájmy na mezinárodním hřišti

V letech 1996–2000 fungoval při SP ČR tzv. Czech BIAC, jehož členy byli vždy nejvyšší představitelé nejprestižnějších průmyslových a finančních organizací působících v ČR. S přípravou na členství ČR

v EU bylo nutno diverzifikovat síly SP ČR a vyváženěji prosazovat jeho priority na evropské i globální úrovni. V roce 2012 OECD zahájila iniciativu Nové přístupy k ekonomickým výzvám (NAEC) jako reflexi a poučení se z finanční a hospodářské krize. Ve své nové roli OECD nejen koordinuje hospodářské politiky členských států, ale pomáhá je i formulovat. OECD hraje také stále výraznější úlohu při rozvoji mezinárodních ekonomických vztahů a mezinárodního obchodu. Stále více reaguje na aktuální výzvy vyplývající z globalizace světové ekonomiky (G-20, WTO). Členství v BIAC tak dává možnost expertům sekretariátu SP ČR sledovat vývoj politik v důležitých oblastech (hospodářská politika, fiskální politika, obchod, investice, zaměstnanost, vzdělávání) v mezinárodním kontextu a sledovat hlavní trendy podložené analýzami a statistikami OECD. Ve specifických oblastech (doprava, chemické látky, suroviny) dává možnost průmyslovým podnikům zapojit své experty do problematiky konkrétních témat.

Doba si žádá synergii

Globalizace a digitalizace procesů, rostoucí úloha globálních hodnotových řetězců, vznik nových obchodních modelů stále více volá po synergii priorit globálních a evropských podnikatelských a zaměstnavatelských organizací. Společné priority a společné obavy si vyžadují společné postupy BUSINESSEUROPE, BIAC a IOE. Podnikatelská delegace BIAC se proto 18. ledna jako již tradičně zúčastní výroční konzultace s generálním tajemníkem OECD Angelem Gurriou, vedoucími pracovníky politických výborů a velvyslanci OECD s poselstvím definujícím priority globálního byznysu pro rok 2016 „Výběr politik pro produktivní ekonomiky“: Otevření trhů a zlepšení investičního prostředí, regulatorní prostředí podporující produktivitu a růst, politický rámec pro inovace a digitální ekonomiku, podpora celoživotního vzdělávání a vytváření pracovních příležitostí.

Vladimíra Drbalová
Sekce mezinárodních vztahů SP ČR – Evropské záležitosti
vdrbalova@spcr.cz

Radě EU předsedá Nizozemsko

Předsedající země se na růst a zaměstnanost skrze inovace a spojení s občanskou společností. Byznys pragmatický a proevropský přístup k výběru priorit pro nadcházející půlrok vítá.

PRIORITY EVROPSKÉ PODNIKATELSKÉ KOMUNITY ZA NIZOZEMSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

Evropská podnikatelská komunita sdružená v BUSINESSEUROPE vyzývá nizozemské předsednictví k zaměření se na tyto prioritní oblasti:

- dokončení hospodářské a měnové unie;
- rozvoj vnitřního trhu a digitální ekonomiky;
- dosažení výsledků v oblasti zlepšování právní úpravy a zohlednění konkurenceschopnosti ve všech politikách EU;
- přijetí přístupu k sociální Evropě podporujícího zaměstnanost;
- budování energetické unie;
- vyjednání ambiciózních obchodních dohod.

Podrobné informace najdete na internetových stránkách www.spcr.cz v rubrice Evropské a mezinárodní vztahy a na <http://english.eu2016.nl/>.

Předsednictví Rady EU 1. ledna letošního roku po Lucembursku převzalo Nizozemsko – země, která stála u samých počátků evropské integrace. Významně se do historie Evropské unie (EU) zapsalo i v letech 1992 a 1997, kdy bylo v vyjednávání klíčových smluv – Maastrichtské a Amsterodamské. Zatím naposledy unii předsedalo v roce 2004 – tehdy otevřelo přístupová vyjednání s Tureckem.

Určujícím rámcem pro priority Nizozemska v Radě EU je osmnáctiměsíční program předsednické trojky, program pro tři po sobě jdoucí předsednické země (spolu s Maltou a Slovenskem) na období leden 2016 – červen 2017 a strategická agenda Evropské rady a Evropského parlamentu.

Nizozemské předsednictví si stanovilo tři hlavní principy, jimiž se hodlá řídit: zaměřit se na podstatné záležitosti – růst a zaměstnanost skrze inovace a spojení s občanskou společností. Dá se tedy dovodit, že klíčovou osobou Evropské komise bude její první místopředseda, Nizozemec Frans Timmermans, jehož mandát předsednictví víceméně kopíruje.

Amsterdamu půjde o jasné rozdělení úkolů mezi členské státy a unijní instituce, zlepšení legislativy přicházející z Bruselu

s cílem snížit administrativní zátěž uvalovanou na podniky, obyvatele a vlády. Klíčové bude i posilování demokratické legitimacy a transparentnost rozhodování v EU.

Čtyři priority:

- migrace a vnitřní bezpečnost;
- Evropa jako inovátor a tvůrce pracovních míst;
- zdravé finance a robustní eurozóna
- klimatická a energetická politika, která hledí vpřed.

Horkým tématem bude otázka migrace, ochrany vnějších hranic EU a vnitřní bezpečnosti v souvislosti s nepokoji na Blízkém východě. Amsterdam bude usilovat, aby EU zůstala konkurenceschopná a inovativní, bude odstraňovat překážky inovací na vnitřním trhu, zaměří fondy EU na výzkum, podpoří strategii digitálního vnitřního trhu a bude tlačit na členské státy, aby realizovaly potřebné hospodářské reformy. Má také plán na opatření proti sociálnímu dumpingu a revizi směrnice o vysílání pracovníků.

Vysoko na agendě bude také dojednání vyvážených obchodních dohod a propojení obchodu s rozvojovou pomocí, udržitelný rozvoj, oběhové hospodářství, budování energetické unie, evropský systém pro obchodování s emisemi, strategie pro letectví, nakládání s nebezpečnými látkami.

Marta Blízková

*Sekce mezinárodních vztahů SP ČR – Evropské záležitosti
mblizkova@spcr.cz*

Konfederace nizozemského průmyslu a zaměstnavatelů (Vereniging VNO-NCW) je největší zaměstnavatelskou organizací v zemi, která zastupuje zájmy nizozemského průmyslu doma i v zahraničí. Je členem BIAC, BUSINESSEUROPE a IOE. Sdružuje 160 odvětvových asociací a reprezentuje více než 115 tisíc podniků ze všech odvětví hospodářství, téměř všechny korporace a více než 80 % všech středně velkých podniků v Nizozemí. Bližší informace najdete na: www.vno-ncw.nl a www.bussinesseurope.eu/members/vereniging-vno-ncw

KALEIDOSKOP EU:

Podle Eurostatu vzrostla průmyslová výroba v říjnu loňského roku v porovnání s předchozím měsícem o 0,6% v eurozóně a o 0,5% v celé EU. Meziročně pak vzrostla o 1,9% v eurozóně a o 2,4% v celé EU, přičemž jednoho z nejlepších výsledků v EU dosáhla ČR s 6,4%.

Evropská komise představila v polovině prosince akční plán pro modernizaci předpisů EU o autorském právu. Ten je rozdělen do čtyř pilířů: rozšíření přístupu k obsahu v rámci EU, výjimky z autorského práva pro inovativní společnosti, vytvoření spravedlivějšího trhu a boj proti pirátství.

Evropská komise zveřejnila v prosinci novou strategii pro letectví a její hlavní priority: zajistit, aby se EU stala světovým lídrem v oblasti letectví, vyrovnat se s rostoucí poptávkou po letecké dopravě, udržet vysokou úroveň evropských standardů a podporovat inovace, digitální technologie a investice do letectví.

Evropská rada 21. prosince oficiálně ohlásila prodloužení sankcí vůči Rusku přijatých v červenci 2014 o dalších 6 měsíců do 31. července příštího roku.

Evropský patentový úřad (EPO) schválil 15. 12. 2015 prováděcí pravidla k jednotné patentové ochraně, poplatkový řád pro jednotný patent včetně výše udržovacích poplatků „True TOP4“, prováděcí předpis k rozdělení poplatků mezi zúčastněné členské státy včetně distribučního klíče a rozpočtová a finanční pravidla. Tím byl vytvořen právní rámec pro jednotný patent a jeho implementaci. Jednání o soudních poplatcích a dalších aspektech Jednotného patentového soudu budou pokračovat v roce 2016.

Bližší informace na <http://www.epo.org> a <http://europa.eu>.

Marta Blízková, Sekce mezinárodních vztahů SP ČR - Evropské záležitosti, mblizkova@spcr.cz

Tomáš Hartman, CEBRE, tomas.hartman@cebre.cz

MR

MANAŽER ROKU

Hledáme nejlepší manažerské osobnosti!

**MANAŽER ROKU
2015**

21. DUBEN 2016, PALÁC ŽOFÍN PRAHA

Informace s přihláškou
najdete na WWW.MANAZERROKU.CZ

Již teď probíhá nominační období
23. ročníku prestižní soutěže.

INSPIRACE, ÚSPĚCH, PRESTIŽ
Objevte příběhy, vzory, talenty!

Soutěž oceňuje nejlepší manažery
bez ohledu na velikost firmy či organizace.

Chceme efektivnější propojení úrovní sociálního dialogu

S novým rokem Svaz zahajuje i nový projekt na podporu rozvoje sociálního dialogu. Do projektu se zapojují i odbory.

Projekt „Propojování národního, odvětvového a regionálního sociálního dialogu v ČR“, jehož přípravná fáze začala v listopadu minulého roku, Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) naplno rozjel od letošního ledna. Jeho cílem je zkvalitnění spolupráce sociálních partnerů a jejich členských základů se zapojením dalších relevantních subjektů. Má také napomoci většímu propojení všech tří úrovní sociálního dialogu – tedy národní, odvětvové a regionální. Zapojila se do něj proto i Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS). „Většího propojení chceme docílit zejména díky využívání zpětné vazby od členské základny, například pomocí hloubkových rozhovorů přímo ve firmách. Od realizace projektu si také slibujeme zlepšení spolupráce mezi SP ČR a ČMKOS,“ upřesnila Alice Čechová, manažerka projektu. Aktivita projektu se zaměří také na zviditelnění přínosů sociálního dialogu při řešení vybraných problémů a posílení odborné kapacity a vyjednávací pozice SP ČR zejména při dialogu s vládou.

Stěžejní aktivitou projektu je bezesporu získávání zpětné vazby od členské základny jak na národní, tak i regionální a odvětvové úrovni zejména v těchto oblastech:

- legislativa (zákoník práce, veřejné zakázky, insolvence),
- BOZP (prevence, pracovnílékařské služby),
- kolektivní vyjednávání (uzavírání kolektivních smluv, odvětvové, podnikové),
- zaměstnanost (vzdělávání, vnitřní mobilita pracovní síly, ekonomická migrace, kurzarbeit, mzdové a nemzdové náklady).

K zajištění zpětné vazby bude využito více metod – hloubkové rozhovory, diskusní fóra, bipartitní jednání na úrovni odvětví, expertní týmy a pracovní skupiny, dotazníková šetření a další. Hloubkové rozhovory budou pro SP ČR i ČMKOS využitelné jako zcela adresná zpětná vazba k průzkumu aplikovatelnosti zákonů, prováděcích předpisů, metodických pokynů či jiných opatření, např. usnesení vlády, zjišťování odezvy výsledků jednání tripartity na národní úrovni napříč cílovou skupinou. Zároveň umožní posoudit dopady legislativních i nelegislativních opatření do vztahu zaměstnavatelů a zaměstnanců, analyzovat možné narušení sociálního smíru a získat relevantní informaci o tom, co podnikatelská sféra vnímá jako žádoucí či naléhavý problém vyžadující řešení.

Diskusní fóra vytvoří platformu pro vzájemnou výměnu názorů a zkušeností. Diskutující se budou rekrutovat ze všech tří úrovní sociálního dialogu, aby došlo k názorové pluralitě a zároveň možnosti uzavření co nejširšího konsensu. Vedle diskusních fór se uskuteční 30 bipartitních jednání určených pouze pro úroveň odvětví reprezentujících 11 různých sektorů národního hospodářství, aby byla zajištěna zpětná vazba právě z jejich pohledu.

„Posouzení a vyhodnocení informací získaných na základě výše uvedených způsobů zpětné vazby zajistí expertní týmy a pracovní skupiny složené zejména z odborníků z praxe. Konsolidované závěry budou dále přenášeny a prosazovány odpovědnými pracovníky sociálních partnerů na relevantních místech,“ doplnila Alice Čechová.

Díky projektu budeme moci nechat zpracovat odborné posudky (pro dílčí problémy) a rozsáhlejší analýzy (pro komplexnější problematiku). Velké analýzy se zaměří na mzdovou oblast, sociální systémy, socioekonomické dopady Transatlantické dohody o obchodním a investičním partnerství (TTIP) a vnímání SP ČR a ČMKOS jako hlavních střešních organizací a nositelů sociálního dialogu v ČR. Odborné posudky budou připravovány ad hoc dle aktuální situace.

V rámci projektu se soustředíme také na tzv. účelová partnerství. Tím rozumíme dočasné sítě zainteresovaných subjektů, které budou sloužit k řešení aktuálního problému v daném regionu (např. dopravní infrastruktura a obslužnost, vzdělávání, trh práce, environmentální problematika). Mezi stávající účelová partnerství, která budou v tomto projektu nadále podporována a rozvíjena, patří i regionální sektorové dohody uzavřené během již ukončeného projektu Sektorové dohody – řešení RLZ. V souvislosti s realizací konkrétních opatření regionálních sektorových dohod tak budou probíhat pravidelná setkávání aktérů těchto dohod, na kterých budou vyhodnocována a revidována opatření tak, aby reflektovala dosavadní vývoj a plnění dohod.

Všemi aktivitami se bude prolínat naše snaha o zvýšení povědomí o přínosech sociálního dialogu, praktickou formou chceme poukázat na nezastupitelnou roli a přínos sociálního dialogu. K tomuto účelu poslouží web www.socialnidialog.cz,

elektronický bulletin k tripartitě na krajské i národní úrovni či kontaktní místa v regionech v rámci regionálních zastoupení SP ČR.

Máte-li zájem dozvědět se více informací anebo se zapojit do projektových aktivit, obraťte se na naše regionální manažery (kontakty na www.spcr.cz).

Ondřej Gbelec
Sekce komunikace SP ČR
ogbelec@spcr.cz

Projekt:

PROPOJOVÁNÍ NÁRODNÍHO, ODVĚTVOVÉHO A REGIONÁLNÍHO SOCIÁLNÍHO DIALOGU V ČR

Předkladatel projektu:

[Svaz průmyslu a dopravy ČR](#)

Partner:

[Českomoravská konfederace odborových svazů](#)

Doba realizace:

1. 11. 2015 – 31. 12. 2018

Cílové skupiny:

[sociální partneři, zaměstnavatelé, zaměstnanci](#)

Projekt je financovaný z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky.

12 stěžejních témat v průběhu 3 let

- projednáme v rámci:
 - 84 diskusních fór v regionech
 - 36 jednání expertních týmů a pracovních skupin
 - 30 bipartitních jednání na úrovni odvětví
 - 140 hloubkových rozhovorů
- pro projednání využijeme možnosti zpracovat
 - 11 analýz a 10 odborných posudků

Účelová partnerství v regionech

- rozvoj stávajících 13 regionálních sektorových dohod
- 78 setkání aktérů regionálních sektorových dohod
- vznik 14 nových účelových partnerství

Informační kampaň

- 10 vydání elektronického bulletinu
- 2 konference
- 1 elektronická publikace

Dvě úspěšně završené aktivity Svazu

Loni byly zdárně ukončeny práce na klíčových aktivitách projektů a veřejných zakázek, které Svaz řešil ve spolupráci se svými partnery. Naplnění cílů projektu Sektorové dohody a veřejné zakázky Národní soustava kvalifikací 2 jsou jejich jednoznačným úspěchem.

Projekt se zkráceným názvem Sektorové dohody, který Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) realizoval spolu s Českomoravskou konfederací odborových svazů (ČMKOS), lze hodnotit jako velmi úspěšný nejen pro naplnění všech indikátorů a plánovaných výstupů. Úspěšný byl také z hlediska:

- naplnění tematického obsahu projektu – uzavření 22 nových sektorových dohod včetně zastřešující Národní dohody,
- široké informovanosti cílové skupiny o sektorových dohodách,
- spokojenosti partnerů a aktérů s průběhem projektu a navázání dlouhodobějších pracovních vazeb na úrovni sektorů i regionů.

Pro úspěšnou realizaci projektu bylo velkým přínosem zapojení velkého množství účastníků, a to nejen z řad sociálních partnerů a podpořených osob, ale také pracovníků státní správy a samosprávy.

Důležitým aspektem sektorových dohod je princip dobrovolnosti a osobní zodpovědnosti. Tím, že se partneři hlásí k plnění konkrétních dohodnutých úkolů zahrnutých do sektorových dohod, roste pravděpodobnost, že tyto aktivity budou naplněny. Morální zodpovědnost za realizaci stanovených aktivit cítí partneři sektorových dohod nejen proto, že se k plnění zavázali svým vlastním podpisem, ale také proto, že všichni aktéři sektorových dohod tak navazují dlouhodobější spolupráci a na plnění opatření se podílejí společně.

Veřejná zakázka Národní soustava kvalifikací 2 (NSK2) vypsaná v gesci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) zaměřená na tvorbu profesních kvalifikací – stavebních prvků Národní soustavy kvalifikací – byla dokladem spolupráce a kooperace zaměstnavatelů, vzdělavatelů a státní správy na společném zadání, díky níž se podařilo vytvořit informační databázi pro systém dalšího profesního vzdělávání pod křídly zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Výstupy v podobě cca 1300 zpracovaných návrhů profesních kvalifikací v síti sektorových rad, více než 131 tisíc realizovaných úspěšných zkoušek u autorizovaných osob, přes 3700 vydaných autorizací cca 900 autorizovaným osobám dokladují současně jak splnění cílů projektu a veřejné zakázky, tak i to podstatnější, a sice fungování rodícího se efektivního systému dalšího vzdělávání na bázi NSK v praxi.

Klíčové pro zajištění výše uvedených aktivit bylo využití zcela jedinečného nástroje, vytvořeného zaměstnavateli – Sektorových rad. Ty představují uskupení zástupců, reprezentantů a expertů významných firem, tedy zaměstnavatelů, kteří svým členstvím a svou prací přímo ovlivňují řízení a rozvoj lidských zdrojů na trhu práce.

V současné době v ČR existuje celkem 29 sektorových rad sdružených v Národní síti sektorových rad, které svou skladbou a zaměřením pokrývají téměř kompletně celé národní hospodářství. Unikátní je tento nástroj tím, že vzhledem k počtu zapojených reprezentantů a expertů (cca 4000) má široký akční rádius působení, dokáže poskytovat relevantní analytické informace a zpracovávat konsenzuální stanoviska k otázkám rozvoje lidských zdrojů a trhu práce.

Sektorové rady se v době své působnosti staly klíčovými iniciátory a tvůrci skladby plánu a následnými zpracovateli obsahu prvků Národní soustavy povolání a kvalifikací. Dále zpracovaly mapu potřeb trhu práce a deklaraci kvalifikačních potřeb sektorů, identifikaci a popis bariér v rozvoji lidských zdrojů (RLZ) a obecně spolupracovaly při naplňování potřeb trhu práce (průřezová témata jako základ zpracování Národní dohody). Síť SR je dnes již respektovaným zdrojem informací o trendech rozvoje sektorů, identifikuje a popisuje budoucí

kvalifikační potřeby, především v souvislosti s dopady automatizace a digitalizace (nová povolání, nové dovednosti) – koncept Průmysl 4.0.

Národní síť sektorových rad (SR) je mimo jiné předurčena do budoucna působit jako analyzátor disproporcí trhu práce a prioritních potřeb zaměstnavatelů a předkládat podněty a návrhy opatření Předsednictvu Rady hospodářské a sociální dohody (RHSD) – tripartity.

Pro zkvalitnění a rozvoj národních soustav musíme dále prosazovat běžné a efektivní využívání sektorových dohod a zvyšovat prestiž a využívání kapacit sektorových rad prostřednictvím následujících požadavků:

- ponechat tvorbu a revizi prvků Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací v gesci dosavadních tvůrců – zaměstnavatelů,
- prosadit důslednou věcnou novelu zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a zejména prosadit roli zaměstnavatelů v procesu monitorování průběhu a zabezpečení zkoušek u autorizovaných osob, tj. roli tvůrců kvalifikačních standardů, nositelů spolupráce a uživatelů získané zpětné vazby od autorizovaných osob,
- zajistit zasíťování krajů a odvětví autorizovanými osobami a vzdělavateli s příslušnými akreditovanými programy na bázi NSK v souladu s prioritními potřebami zaměstnavatelů a regionálních trhů práce,
- iniciovat a podílet se na soustavné osvětě a propagaci systému dalšího profesního vzdělávání směrem k zaměstnavatelům, zaměstnancům, uchazečům o zaměstnání a občanům obecně,
- prosazovat dále implementaci NSK a zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání do běžné praxe firem a Úřadu práce ČR,
- přesvědčit MŠMT o efektivitě využitelnosti profesních kvalifikací jako vstupu pro aktualizaci rámcových vzdělávacích programů středních škol.

Bohumil Mužík

Sekce zaměstnavatelská SP ČR

bmuzik@sprcz

Některé ze Sektorových dohod za SP ČR podepsala jeho generální ředitelka Dagmar Kuchtová (druhá zleva).

ŠAMPION V ZELENÉM STYLU

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu Octavia G-TEC: 5,3 l (CNG 5,3 m³)/100 km, 124 (CNG 94) g/km

ŠKODA Octavia G-TEC – Zelené auto roku 2015

Vítězem ankety Zelené auto roku 2015, určené pro nové ekologické vozy na českém trhu, se stala Octavia s motorem 1,4 TSI/81 kW G-TEC. Vůz jezdí na benzin i na stlačený zemní plyn (CNG), který představuje oproti běžným palivům mnohem „zelenější“ alternativu. CNG se tankuje do dvou bezpečně uložených nádrží. Navíc je tu plnohodnotná 50litrová nádrž na benzin, takže ujedete až 1 370 km bez zastávky u čerpačích stanic. A cena vozu? Již od 441 900 Kč. Náklady na provoz si můžete spočítat na online kalkulačce na octaviagtec.cz. Přijďte na ekologickou a ekonomickou zkušební jízdu k nejbližšímu prodejci vozů ŠKODA.

Vyzkoušejte aplikaci k vyhledávání čerpačích stanic se CNG

Get it on Google play

Available on the App Store

skoda-auto.cz

/skodacz

/skodacz

/skodacz

/skodacr

Clever Inside

ŠKODA usnadňuje život svým zákazníkům každý den.

Zelené auto roku 2015*

Bi-fuel technologie

Výhodnější než LPG, benzin nebo nafta

Systém Start-Stop

* Doplněková anketa soutěže Auto roku 2015 v České republice